

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 358-390

A szerkesztésért és kiadvért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. december 14.

bb. 1. a képzőművészet jövő évi terveiből - száz-százhusz hazai tárlat - magyar kiállítások 35 országban

1/ro/rj zs -cz

1971. december 14.

a képző- és iparművészeti lektorátus gondozásában elkészült jövő évi kiállítási tervek gazdag programot ígérnek 1972-re. mintegy 100-120 budapesti és vidéki tárlat széles skálán mutatja be a kortárs képzőművészet színe-javát. mint ormos tiber, a lektorátus igazgatója az mti munkatársának elmondotta, a tervek egészét az a törekvés jellemzi, hogy stílusokhoz való kötődés nélkül támogatjuk a társadalom számára elkötelezett haladó humanus művészeti törekvéseket.

januárban jelentkezik reich károly kossuth-díjas grafikus tárlatának bemutatásával a tv galériája a műcsarnok kamaraterméből februárban pedig - ugyancsak a tévé-kamerák segítségével láthatják az érdeklődők kő páll szobrászművész kiállítását is. a műcsarnok termeiben kap helyet az állami vásárlások kiállítása, mely bemutatja az 1969-70-ben állami tulajdonba került művészeti alkotásokat.

mináltz páll munkácsy-díjas érdemes festőművész, féner tamás fotóművész egyéni tárlatai mellett érdekes csoportos kiállítások is nyílnak már az első negyedévben. februárban a krakkói grafikai biennálén díjat nyert művek gyűjteménye, márciusban a vi. országos plakátművészeti kiállítás ígérkezik a képzőművészeti élet érdekes eseményének. az ernst muzeum rendezi meg a derkovits-díjasok beszámoló kiállítását, amelynek második lépcsőjében a díjra pályázók állítják ki alkotásaikat. ugyanitt rendezik meg „az év legjobb plakátja,, című kiállítást is.

/folyt.köv./

M

vbb. 1. / a képzőművészet... 1. folyt./rj

1972-ben a műcsarnok és a képcsarnok bemutató termeiben mintegy negyven festőművész - tíz szobrász, hat grafikus, öt ipar- és ugyanannyi fotóművész egyéni kiállításait rendezik meg. Ék sándor kossuth-díjas, érdemes festőművész életmű-kiállítás-sal, kerényi jeno kossuth-díjas kiváló szobrászművész utóbbi éveinek alkotásaival jelentkeznek. felvonulnak az ugynevezett közép-generáció erős egyéniségei is, önálló tárlatok szereplőiként. a magyar televízió is részt vesz a műcsarnok kamaratermében rendezendő kiállítások elkészítésében; tíz tv-galéria adás során országos nyilvánosságot kap - a már említetteken kívül - többek vigh tamás munkácsy-díjas szobrász és würtz ádám, munkácsy díjas grafikusművész is.

sok érdekességet ígérnek a csoportos, egy-egy tematikát felölelő kiállítások. ezek között is különlegességnek számít az edény- és az öltözködés-kulturát bemutató válogatás. megrendezik 1972-ben a budapesti pedagógus képzőművészek tárlatát is.

rangos képzőművészeti seregszemléknek adnak otthont a vidéki kiállítási termek. szegeden és debrecenben a „nyári tárlatok”, , hódmezővásárhelyen az „őszi tárlat”, , szombathelyen - textil-, pécsen a kerámia biennálé emelkedik ki a programból. ezen kívül további mintegy 60 képzőművészeti esemény várja a szobrászat, festészet és grafika iránt érdeklődőket.

a jövő évben egyébként külföldön 35 országban mintegy negyven alkalommal vizsgálják a magyar képzőművészetet, s mintegy husz országból érkeznek külföldi alkotások, amelyeket 35 kiállításon tekinthetnek meg a képzőművészet hazai barátai. /mti/

bb. 2. magyar tanszerkiállítás sikere romániában

1/vt/rj zs -cz

1971. december 14.

a közelmultban budapesti rendezett kiállítás viszonzá-saként december 6-12-ig magyar tanszerbemutató volt bukarestben. ezuttal először „vonultatta fel”, termékeit romániában az országos tanszergyártó és értékesítő vállalat. a nagyszámu érdeklődő, - köztük többszáz szakember - mintegy 150 féle szemléltetősz- közt láthatott a bemutatón, zömmel a biológia, a fizika, a kémia oktatásánál használatosakat, a tanulók kísérleteikhez szükséges korszerű felszereléseket, valamint modern audio-vizuális tanszer- közőket, így például magnetofonnal kombinált diavetítő készüléket.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. / magyar tanszerkiállítás... 1. folyt./rj

amint koren istván, a tanért vezérigazgatója elmondotta, a kiállítással egyidőben tárgyalásokat folytattak a romániai „didactica”, társvállalat vezetőivel az együttműködés tovább- fejlesztéséről, illetve kereskedelmi kapcsolatok létesítéséről is. a kiállításon bemutatott 100 000 forint értékű tanszerkészlet-kollekciót a romániai partner vállalat teljes egészében megvásárolta. /mti/

--

bb. 3. római kori szarkofág túskeváron

vid/ká/rj hgy

1971. december 14.

értékes lelettel gazdagodott a túskevári múzeum kőtára. a nép ma is kőhányási dűlőnek nevezi a falu határában azt a területet, ahol szántás, kapálás közben, különböző megmunkált kődarabok kerültek elő. a római birodalom magentiana városa terült el itt. a város életéről kulturájáról vallanak a szépen faragott kövek, köztük a iv. századi szarkofág, amelyre szántás közben bukkantak, s amely egy 40 év körüli asszony és egy 6 év körüli kislány csont- vázát és ékszereit rejtette magában. a 29 darab 24 karátos arany ékszer közül feltűnően szép az anya gyűrűje és a kislány 25 gömbölyű álló nyakéke. fején öt hajtü volt csontból, aranyból és ezüstből. mivel a keleti támadások miatt a iv. században a biro- dalom határához közel eső részek nem voltak biztonságosak, az értékes szarkofágot a földbe süllyesztették. előkerült az a két terméskő is, amelyet valószínűleg a szarkofág földbe csusztatásához használtak. /mti/

--

bb. 4. csillagot szór a harang-falun a virág, városokban a fenyő- illatu csillagszóró a keresett

vid/ká/rj hgy

1971. december 14.

az idei karácsonykor körülbelül huszmillió csillagszórót gyuj- tanak meg szerte az országban a feldíszített karácsonyfák alatt. sok év óta nem változik a „fogyasztás”, mértéke, ennyi csillag- szóróra van igény, ennyit gyárt a bolyi fogyasztási szövet- kezlet vegyi üzeme. negyven asszony és lány dolgozik itt két műszak- ban: lényegében egyetlen este - a karácsonyest - számára. ha az ~~elő-~~ előállított csillagszórók száma nem is módosult, annál inkább meg- változott formájuk, jellegük. a hagyományos csillagszórókból mind- össze ötmillió készült az idén.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 4. / csillagot... 1. folyt./rj

a legnagyobb a kereslet a látványos fényhatást nyújtó figurális pálcikák iránt. a harang, a fenyő, a gyertya, a hal és a különféle geometriai alakzatu csillagszórókból nyolcmilliót állítottak elő. a bolyi üzem emellett hétmillió illatosított csillagszórót is gyártott. érdekes módon különül el az illat-izlés: a falusi lakosság főleg a virág- rózsa, orgona, ibolya-illatu csillagszórókat kedveli, míg a városokban inkább a fenyőillatuakat keresik a vásárlók. /mti/

--

bb. 5. készül pest megye helytörténeti lexikonja

vid/gö/ká/rj hgy

1971. december 14.

a pest megyei levéltárban megkezdtek az ország legnépesebb megyéje helytörténeti lexikonjának összeállítását. a hatalmas mennyiségű adatot tartalmazó mű előreláthatólag három kötetben lát napvilágot. a tervek szerint az első kötet kéziratát 1976-ban küldik nyomdába. a lexikonban az őskortól napjainkig részletesen ismertetik a megye városainak, községeinek történetét és irnak az egykori pest megyéhez tartozó települések krónikájáról is. a lexikon tájékoztat egyebek között az egyes helységek geológiai és földrajzi viszonyairól, s megemlékezik a helyi régészeti ásatások eredményeiről is. /mti/

--

bb. 6. félmillió palack boglári bor karácsonyra

vid/ká/rj hgy

1971. december 14.

a somogy megyei balatonboglári állami gazdaság borkombinátjában palackozzák a kitűnő zamatu termést. az automaták két műszakban 70 ezer üveget töltenek meg borral és csemegeszőlő-lével. a karácsonyi ünnepekre fél millió palack boglári bor kerül a hazai kereskedelembe. ezzel egyidejűleg többszáz ezer üveg bort küldenek exportra. /mti/

--
- 4 -

bb. 7. muzeumba került a lebontott ózdi lemozsoron hengerelt utolsó termék

vid/ká/rj hgy

1971. december 14.

az ózdi kohászati üzemekben a honismereti szakkör tagjai, összegyűjtötték a százhuszonhat éves gyár ipartörténeti emlékeit. a gazdag anyagot az idén megnyílt kis „muzeumban”, helyezték el. a hajdani béke étterem helyén lévő bemutatóteremben a gyár megalkulásáról és fejlődéséről értékes írott dokumentumokat, valamint tárgyakat állítottak ki. ezek között van a vállalat jogelődjeinek harminckét darabból álló fémbélyegző gyűjteménye, a különböző korok szerszámai, munkaruházi. a nyersvas, acél, hengereltacél és tűzállótégla gyártás egy-egy folyamatát diorámákban láthatják az érdeklődők. gyáregységek nagy berendezéseit - köztük az 1908-ban épült kohót - tizenhat maketten mutatják be.

az ipartörténeti muzeum most újabb emlékekkel gazdagodott. mint ismeretes az év elején lebontották a gyár hatvan esztendősi triólemezsorát, hogy helyében felépítsék az új folyamatos acélöntőművet. a triósoron kikészített utolsó termék egy darabját, amelyet kriston k. gyula előhengerész brigádja hengerelt most elhelyezték a muzeumban, a lemez méret ellenőrzéséhez használt eszközökkel együtt.

új kiállítási tárgyakkal gyarapodott a 102-es számú gábor áron ipari szakmunkásképző intézet parkjában létesített gyártörténeti skanzen is. a parkba került a lebontott lemezsor két csikófejes görgője, valamint a központi karbantartóüzem 1891-ben munkába állított körasztalu vésőgépe. /mti/

--

bb. 8. milyen bélyeg kell az ünnepi üdvözlőkre? - január 1-től nem vesz fel a posta névjegy-borítékot

i/kf/rj 1e -cz

1971. december 14.

az évvégi ünnepek előtt rendszeresen visszatérő probléma, hogy milyen értékű bélyeget ragasszunk a levelekre, az üdvözlőlapokra, nehogy az esetleges portózás rontsa a jókívánság örömet.

a postavezérigazgatóság tájékoztatása szerint ilyenkor csak a szabványtól eltérő küldeményekre kell jobban ügyelni. a szokásos méretű képeslevelezőlapok ugyanis függetlenül a yzövz2 től és a szavak számától - belföldre 40 filléres, bulgáriába, csehszlovákiába, jugoszláviába, lengyelország, az ndk-ba, a szovjetunióba és a vietnami demokratikus köztársaságba 60 filléres, más országokba 2 forintos bélyeggel adhatók postára. /folyt.köv./

- 5 -

bb. 8. / milyen bélyeg... 1. folyt./rj

a szabványtól eltérő méretű, 10.5x10 centiméternél nagyobb, képestlevelezőlapokra belföldre és az említett 7 országba egy forintos, más külföldi országba 3 forintos bélyeg kell.

a szabvány-méretű nyitott borítékos üdvözlőlapokat és kártyákat - ha csak aláírás és dátum van rajtuk - belföldön 60 fillérért, az említett 7 országba, a szavak számától függetlenül, akár zártan is, egy forintért, a nem szabványos borítékos küldeményeket 2 forintért továbbítja a posta. a más országokba feladott nyitott borítékos, 5 szót tartalmazó üdvözlőre a súlytól függően 2 vagy 3 forintos bélyeget kell ragasztani. a mostanában divatos rézplakettes, bórdiszítésű, vagy nem papírból készült üdvözlőlapokat levélként kezeli, s az azokra járó díjért továbbítja a posta.

a legtöbb félreértés ilyenkor a névjegy- borítékos üdvözlők feladásakor adódik. ilyen küldeményeket külföldre - a tokiói posta világkongresszus határozata alapján - nem vesznek fel. belföldön - miután még készletek vannak belőle - kivételesen december 31-ig felhasználhatók a névjegykártyás borítékok, amelyekre, mert nem felelnek meg a szabvány méretnek, 2 forintos bélyeg ragasztandó. a posta felhívja a figyelmet, hogy ilyen küldeményeket - a világkongresszus határozatának megfelelően - 1972. január 1-től már belföldön sem vesznek fel. /mti/

--

bb. 9. két hét múlva békekölcsön sorsolás 175.7 millió forintos nyereséssel

1/kf/rj 1e -cz

1971. december 14.

az országos takarékpénztár két hét múlva december 28-án és 29-én budapesten rendezti a II., a III., és a IV. békekölcsön 1971. második félévi, s egyben az év utolsó államkölsön, sorsolását. a huzásokat mindkét napon az utasellátó vállalat arany jános utcai kulturális termében tartják.

december 28-án, kedden fél 10 órai kezdettel a II. békekölcsönt sorsolják, 141 700 kötvényre 37.5 millió forintot. december 29-én, szerdán először a III. békekölcsön 655 350 kötvényére 85.6 millió forint, majd a IV. békekölcsön 402.500 kötvényére 52.6 millió forint jut a nyerteseknek. a kétnapos huzáson a három kölsönből összesen 1 199 550 kötvény számát sorsolják ki 175.7 millió forint nyereséssel és törlesztéssel. a kötvények beváltása 1972. január 11-én kezdődik. /mti/

--
- 6 -

bb. 10. nyers rezső beszéde

ol/rj 1e -cz

1971. december 14.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk nyers rezsőnek, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a kb titkárának a fogyasztási szövetkezetek VII. kongresszusán elhangzó beszédét. az anyag embargós, csak jelzésre használható fel!

x x x

- tisztelt elvtársnők és elvtársak!

- pártunk politikája szempontjából kedvezőnek ítéljük és elismeréssel nyugtázzuk a fogyasztási szövetkezés négy éves fejlődését. a kongresszusi jelentések jól tükrözik, a való élet ténye pedig bizonyítja, hogy 1967. óta a gazdasági és a mozgalmi tevékenység jobban ötvöződik a szövetkezetekben, miközben bővül és fejlődik a gazdasági teljesítmény, erősödnek a szocializmus jellemző vonásai.

- mit várjunk a jövőtől? sokasodhat-e az, ami most jó, csökkenhet-e az, ami fogyatékos? igen, ha széleskörű lesz a jobb munkára törekvés. bizzunk abban, hogy a új szövetkezeti törvény alapján az állami szervek jobban ellátják majd az állami feladatokat, az új alapszabályok keretében a szövetkezetek jobban megállnak a saját lábukon, tovább nő a gazdasági hatékonyság és fejlődik a szövetkezeti demokrácia. egy dologra azonban nem számíthatunk, arra, hogy ami most nehéz, a jövőben könnyűvé válik, hogy ami bonyolult, az mind egyszerűsödik.

- a szocializmus építésének mai, fejlettebb szakaszában nehezebb a fogyasztás jó társadalmi megszervezése, mint korábban. évről évre 5-7 százalékkal több terméket fogyasztunk, nő és módosul a szolgáltatás igénye, miközben gyorsan változik a termelés és a fogyasztás szerkezete. növekvő átlagjövedelem mellett természetesen és jogosan nő a fogyasztók igénye, viszont a termelésnek és a kereskedelemnek mind nehezebb jobban szolgálnia- és kiszolgálnia a fogyasztókat. de nem hátrálhatunk. ha nehezebb is a feladat, meg kell tudni oldani, mert gazdaságpolitikánk szocialista céljai jó részt éppen ezen aponton realizálódnak a dolgozó emberek számára.

/folyt.köv./

- 7 -

- kedvező, hogy az ország 578 fogyasztási szövetkezete 22.000-nyi kereskedelmi egységével lépést tart a fejlődéssel. a szövetkezetek működési területén a fejlődés némileg gyorsabb, mint az állami kereskedelemben, ennek révén a falusi és vidéki életforma közeledik a városi színvonalhoz. kedvező az is, hogy az áru utjának rövidítése jegyében növelik a szövetkezetek az ipartól való közvetlen árubeszerzést, s ezt még tovább is lehet fokozni. emellett javítani kell együttműködésüket a nagykereskedelemmel, amely az áruellátás főcsatornája marad. s hogy hivatásukat magasabb szinten teljesítsék, a szövetkezeteknek jobban meg kell ismerniük a fogyasztás alapvető egységeit, a családi háztartásokat, azok jövedelmi viszonyainak és fogyasztási szokásainak változását, ismerniük kell a hagyományok és az újítások növekvő konfliktusát a szokásokban, az új technikák benyomulását a háztartásokba, ennek helyi lehetőségeit, határait és problémáit. mindez nem könnyű. a háztartások fejlődési irányzatai nehezen megismerhetők, de nem megismerhetetlenek. a jövő igénye e téren nagyobb lesz a mainál, a fogyasztói szolgáltatnak szélesebbnek kell lennie, hogy a fogyasztási színvonal lépést tartson a termelés fejlődésével. de egyúttal vessük el azt az ábrándot, hogy a fogyasztás színvonala jobb lehet, mint termelési szintje.

- a 385 takarékszövetkezet ezernyi fiókjának hálózatával szintén a fogyasztói háztartások szolgálatát látja el, s ezt eredményesen teszi. a háztartási megtakarítások összegyűjtése, hitellek nyújtása a háztartás fejlesztésére és a házkörüli termelésre, - mindez természetes hivatása a takarékszövetkezeteknek, s ezen elvi alapon a tevékenység további fejlesztésére szükség és lehetőség van. de nem lenne helyes, ha azon igyekeznének, hogy kiterjesszék mai tevékenységüket a termelési, vagy a kereskedelmi szféra bank-ügyeleteinek intézésére. a bank-funkciót a szocializmusban az állami bankok jól ellátják, itt valóságos szükséglet nincs a szövetkezésre, ennek híján pedig erőszakolt lenne, kudarchoz vezetne ilyen funkcióra törekedni. bő tere van még annak, hogy a mai elvi alapon bővítsék tevékenységüket a takarékszövetkezetek és fejlesszék közvetlen szolgálatukat a tagok részére.

/folyt köv/

-8-

- a sok új lakásszövetkezet létesülése, a meglévők fejlődése az elmúlt négy év szembetűnő eredménye. a kongresszuson képviselt 645 lakás-szövetkezet és a kezelésében lévő 70.000 lakás már valóban tekintélyes szám. miután a IV. ötéves terv lakásépítési programja - a 400.000 új lakás felépítése - felé tervszerűen haladunk ez évben és ezután is, a lakásszövetkezés fejlődése előbb széles az út. de nem mindig sima. sok itt még a rendezésre váró dolog, a társadalmi összképre helyenként inkább a kavargás, mint a kristályosodás a jellemző. éppen ezért a szövetkezeti emberek igazi pionír munkája és elszánt-sága szükséges ahhoz, hogy a házvagyon értékének megóvását, az anyagi feltételeket, a jó ügyintézkést, meg a folyamatos ellenőrzést biztosítani tudják. fontos, hogy a lakásszövetkezetek még inkább maguk mögött érezzék a szövetség segítségét, ugyancsak az állami és tanácsai szervek megértő támogatását.

- a kongresszuson jól láthatjuk a szövetkezeti demokrácia újabb fázisának kibontakozását. a szövetkezeti öngazgatás elve, a tagság iránti felelősség jobb gyakorlati érvényesítése, a konszeru vállalati módszerek egybekapcsolása a szövetkezeti jelleggel, a szövetkezetek képviselőit és szolgálatára átalított szövetségi munka - ezek ennek az új szakasznak a jellemzői. a hatás pedig részben már lemérhető a pezsdülő mozgalmi életben, a sok-sok kezdeményezésben, javaslatban, a felelősségvállalás fokozódásában. megjegyzem, hogy javaslatokban ezen a kongresszuson sincs hiány. pozitív és előremutató az az újítás, hogy a szövetkezetek által megszavazott országos érdeklő javaslatok közvetlenül, eredeti formájukban a kongresszushoz kerültek eldöntésre. ebből bizonyára számos jó határozat és intézkedés születik, ami előre viszi az ügyet. de alighanem az is igaz, hogy a javaslatok összességéhez annyi pénz kellene az államtól, amennyire nincs fedezet az állam kasszájában. ebből nincs más kiút, mint kompromisszum a törekvések és a lehetőségek között. a demokráciának tartozéka - anélkül nincs igazi és hatékony demokrácia - hogy a realitás előtt fejet hajtson a tervezés, a demokratikus döntés a tényleges lehetőségeket számbavegye; csak ez vezethet sikerre és nem kiábrándulásra.

- a szövetségnek fontos feladata, hogy segítse a szövetkezeteket a gazdaságpolitikai irányvételben, a népgazdasági terv céljainak megvalósításában. a gazdasági reform és a párt szövetkezetpolitikája egyformán hangsúlyozza, hogy milyen fontos az általános közérdek ismerete és szolgálata a szövetkezetek részéről.

/folyt köv/

-9-

- a szövetkezetek a törvények, a rendeletek, a népgazdasági terv-célok révén általános formában, az állami gazdasági szabályozók útján pedig konkrétan kapják kézhez az állami érdeket. a törvényhozásban is, a gazdasági szabályozók kialakításakor is az állami szervek tekintettel vannak a szövetkezetekre, figyelembe veszik képviselőik véleményét. a szövetkezeteknek mindezekhez igazodniuk kell, hogy megfeleljenek az államérdeknek. az országgyűlés éppen a közeli napokban tárgyalás határozza meg a jövő évi gazdasági tennivalókat. foglalkozik majd a mai óriási korszerűsítési láz kapcsán fellépő komoly problémákkal, a ,, mindent beruházással megoldani,, szemlélet lehetetlenségével, azal, hogy a beruházások 20 százalékkal túllépi az ötéves terv méreteit. ebből a szövetkezetek számára is következik majd a feladat; mérsékelni a túlzott beruházási lendületet, mert az országnak nincs anyagi és műszaki fedezete a jelenlegi ütem folytatásához. az állami vállalatok, meg a szövetkezetek most inkább tartalékolják eszközeik egy részét, kevesebb állami hitelre és támogatásra számítsanak, mert a tervszerűség állami szinten így lehetséges, de az életszínvonal további ütemes emelkedése szintén ezt követeli.

- szeretném üdvözölni a szövetség és az egész magyar szövetkezeti mozgalom nemzetközi kapcsolatainak évről-évre való fejlődését. helyeseljük és támogatjuk a szövetkezők intenzív nemzetközi érintkezését. egyfelől azért, mert ha fejlődésük lendületét növelni akarjuk, mind több haladó külföldi módszer átvételére van szükségünk a szövetkezetek szervezésében és gazdasági működésében. másfelől azért, mert a szövetkezeti nemzetközi fórumok jó eszközei a nemzetközi kérdésekben való gondolat-tisztázásnak, az érdekek egybevetésének, a különböző konfliktusok helyes megoldásának. úgy véljük, hogy a szocialista országok szövetkezőinek és a nem szocialista országok mozgalmainak végső érdeke egybeesik abban a törekvésben, amit mostanában úgy formulázunk pesten: ,, biztonságot Európában, békét a világnak! ,,

- tisztelt kongresszus! a mai teljesítmény értékes, de elmarad a jövő követelményétől, hisz a kereskedelmi munka körülményei a műszaki-technikai forradalom hatására mind bonyolultabbak lesznek. a mainál is jobb, szakszerűbb vezetésre lesz szükség, ehhez kell hozzájárulnia a személyeknek, a testületeknek és a mozgalom szélesebb gárdájának.

e gondolatok után engedjék meg, hogy eleget tegyek megtisztelt és legfontosabb megbízásomnak, átadjam a kongresszusnak és az egész mozgalomnak a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a kormány szívtől jövő üdvözlését, jókívánásait.

további sikereket a szövetkezetfejlesztésben, haladást a szocializmus építésében! /mt1/

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. molnár frigyosnak, a szövetség elnökének a fogyasztási szövetkezetek kongresszusán elhangzó szóbeli beszámolójának rövidített változatát. az anyag e m b a r g ó s , csak jelzésre használható fel.

x x x

- kongresszusunk napirendjének megfelelően fogyasztási szövetkezeti mozgalomunk több mint kétmillió tagjának megbízásából felelősségteljes munka áll előttünk - mondotta bevezetőjében. a szövetkezetek vii. kongresszusának a mozgalom történetében kiemelkedő jelentőségű négy esztendő reális értékelését kell elvégeznie. állást kell foglalnia az egységes magyar szövetkezeti mozgalom jelentős ágazata: a társadalom széles régeit magában foglaló fogyasztási szövetkezetek szocialista továbbfejlődésének céljaiban és közös tennivalóinkban.

lte

- kongresszusunkat a hazánk felszabadulása után kialakult, új típusú szocialista fogyasztási szövetkezeti mozgalom negyedszázados jubileumi esztendejében tartjuk. e 25 év alatt a fogyasztási szövetkezeti mozgalom a lenini eszmákat valóra váltva eredményesen szolgálta történelmi küldetését, a szocialista társadalmi és termelési viszonyok győzelmének elősegítését. küzdelmes, fáradságos, de eredményes. negyedszázad áll mögöttünk. az alapítóknak és a harcot követő generációnak nagyszerű munkája szép gyümölcsöket érlelt. gazdag tapasztalatokkal rendelkezünk, amelyek nagy erőforrások előrehaladásunknak, magasabb szintű tevékenységünknek. mozgalomunk ma életerős.

- a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusán elfogadott politika és ezen belül a párt szövetkezetpolitikája számol a szövetkezeti mozgalommal és támaszkodik rá a szocializmus teljes felépítésében. szövetkezeteink ezért hazánkban perspektivikus intézmények. megtisztelt számunkra ez a bizalom. ezért kötelességünknek érezzük, hogy teljes erőnkkel munkálkodjunk szocialista céljainkért.

- a magyar szövetkezeti mozgalom és ezen belül a fogyasztási szövetkezeti mozgalom életét a szövetkezetekről szóló új törvény formálja - hangsúlyozta a szövetség elnöke. - e törvény a legmagasabb szintű jogszabály erejével határozza meg a szövetkezetek helyét és szerepét szocialista társadalmunkban, és segíti elő a mozgalom még eredményesebb munkáját, a szocialista továbbfejlődését. a szövetkezeti törvény szellemében készült el a kongresszusunk előtt lévő törvényerejű javaslat-tervezet, a fogyasztási, értékesítő és beszerző szövetkezetek sajátos tevékenységének szabályozására. meggyőződésünk, hogy a tervezet találkozik a tisztelt küldött elvtársak egyetértésével és az elnöki tanács jóváhagyását elnyerve, jól fogja szolgálni a szövetkezetek fejlődését, jövőjének biztonságát.

/ folyt. köv. /

a takarékos- és lakásszövetkezetek korszerű tevékenységét az új szövetkezetpolitikai elveket érvényesítő miniszteri rendeletek segítik. Ismeretes, hogy a szövetkezetekre vonatkozóan is egy-két év távlatában, a szerzett tapasztalatok alapján, magas szintű jogszabályok kerülnek megalkotásra. Mindezek alapján - mondotta dr. molnár frigyos - jó érzéssel állapíthatjuk meg, hogy igen kedvező feltételeink vannak kongresszusunk eredményes munkájához és a mozgalom további fejlődéséhez. az országos tanács úgy ítéli meg, hogy akkor végzünk eredményes munkát, ha tanácskozásonkat a munka kongresszusává tesszük, s ha nagyszerű eredményeinket, - ugyanakkor nem kevés gondunkat - s tennivalóinkat is reálisan, kritikusan értékeljük, együttes társadalmi felelősségünk a szövetkezetek és a mozgalom célját úgy meghatározni, hogy azok a párt x. kongresszusának szellemében hatékonyan segítsék elő tagságunk életkörülményeinek további javítását, egyben népgazdaságunk fejlődését, mégpedig a iv. ötéves terv céljainak megfelelő szövetkezeti tevékenységgel. mindezek érdekében a kongresszus munkájában nagy figyelmet kell fordítanunk pártunk központi bizottsága december elsejei ülésének elemzésére és határozataira, e határozatok gazdaságpolitikánk, a gazdaságirányítási reform megköveteltéteire, a hatékonyabb gazdálkodásra, a céltudatosabb és megalapozottabb fejlesztési-beruházási tevékenységre hívunk fel, a vezetés és az üzemszervezés színvonalának növelését és a szövetkezeti kollektívák alkotó tevékenységének további kibontakozását állíthatjuk előtérbe.

- országos tanácsunk véleménye szerint, a berterjesztett dokumentumok, - gazdagítva a kongresszust előkészítő szövetkezeti és megyei küldöttérkezletek kialakult állásfoglalásokkal és indványokkal, valamint a küldött elvtársak sokrétű személyes tapasztalataival - megfelelő alapot nyújtanak a helyes értékeléshez és a további feladatok reális meghatározásához. -

a továbbiakban a szövetség elnöke a mozgalom eredményeiről szólott:

- a két kongresszus közötti időszakban - mondotta - a gazdasági reform és szövetkezetpolitikánk által teremtett kedvező feltételek hatására mindhárom ágazat: az általános fogyasztási- és értékesítő szövetkezetek, a takarékos- és a lakásszövetkezetek gyorsan és eredményesen fejlődtek. hasonlóan az egész magyar szövetkezeti mozgalomhoz a fogyasztási szövetkezetek is az újabb felendülés és kibontakozás időszakát élik, megteremtődtek a szövetkezetek sajátos társadalmi-gazdasági jellege érvényesülésének feltételei. erősödik a szövetkezetek önálló vállalati gazdálkodása, valamint a szövetkezeti demokrácia és az önkormányzat. a szövetkezetek gyorsan - bár még a lehetőségekhez képest korántsem kielégítően - alkalmazkodtak a gazdasági reform követelményeinek.

/ folyt. köv./

kiterjedt és hatékonyabbá vált gazdasági tevékenységük, mint korszerű kis- és középvállalatok alkalmasak a tagság és a lakosság igényeinek hatékony kielégítésére. tevékenységük számottevő a népgazdaság bizonyos területein a fogyasztásban, a termelésben és értékesítésben, a lakásvizonyok javításában, valamint a kereskedelmi, pénzügyi- és ipari - szolgáltatási feladatok ellátásában.

- a beszámolási időszak alatt szövetkezeteink elősegítették szocialista rendszerünk életszínvonal-politikájának realizálását, továbbá a kulturált, szocialista életmód elterjedését. tevékenységük a város és a falu közötti különbségek fokozatos csökkentését, politikai kihatásában a munkás-paraszt szövetség további erősödését szolgálta. gyarapodott és kiszélesedett szövetkezeteink társadalmi, gazdasági hatóköre, ma a fogyasztási szövetkezetekben részt vesz a társadalomnak szintén minden rétege.

a fejlődést elemezve dr. molnár frigyos elmondotta, hogy az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek áruforgalma 58 százalékkal növekedett; a szövetkezeti áruházak, a kis- és nagyboltok, valamint a vendéglátó üzletek területe 36 százalékkal bővült. a szövetkezetek növekvő hatékonysággal és egyben takarékos gazdálkodással gyarapították a szocialista szövetkezeti vagyont. egyidejűleg az általuk realizált nemzeti jövedelemből az 1967. évi- nek a négyszeresével járultak hozzá az állami költségvetés bevételeihez. a szövetkezetek munkáját egyre hatékonyabban segítette elő a az országos szövetkezeti vállalatok korszerűsödő tevékenysége. az áfész-ek termékértékesítő munkája, valamint a takarékoszövetkezetek által nyújtott kölcsönöknek 22 millió forintból 350 millió forintra növekedése sokban hozzájárult a háztáji és ház körüli gazdaságok, a városi kisállattartók termelésének korszerűsödéséhez és fejlesztéséhez. a takarékoszövetkezetek betétállománya 173 százalékkal, a kölcsönállomány pedig 110 százalékkal emelkedett. az ipari termelés és a szolgáltatások fejlődése számos községben elősegítette a helyi anyag- és munkaerőforrások jobb kihasználását, egyes cikkekben és áruhiányok pótlását.

az elmúlt esztendő új perspektívát nyitott a lakásszövetkezetek életében. kidolgozásra kerültek a korszerű lakásszövetkezet-politikai elvek, ez év elején pedig - a lakásfenntartó szövetkezetek mellett - megkezdték tevékenységüket az új típusú lakásépítő szövetkezetek is. a hagyományos területeken végzett munka fejlődésével egyidejűleg - a mozgalom új hajtásaként - a munkásszövetkezetek és tradicionális felújításával a szövetkezetek mindinkább tért hódítanak a városokban is, az üzemi munkások, a bérből és fizetésből elők körében. a munkás-szövetkezetek lehetővé teszik, hogy a szövetkezeti önszegély és kölcsönös segítség, valamint az öntevékenység, a személyes és anyagi közreműködés útján a munkások, s a városi dolgozók is részt vegyenek fogyasztói igényeik és érdekeik jobb kielégítésében, kollektív védelmében.

/ folyt. köv./

bb 11. / dr. molnár... 3. folyt./-ju

a továbbiakban dr. molnár frígyes köszönetet mondott azért a hathatós segítségért, amelyet a párt, - és állami és társadalmi szervek nyújtottak a szövetkezeti mozgalom fejlődéséhez, s elismeréssel szólott a szövetkezetek tagjainak és dolgozóinak a mozgalom korszerű kibontakoztatásáért nagy úgyszeretettel kifejtett tevékenységéről.

a népjólét emelésében, az életszínvonal és a szocialista életforma fejlesztésében a szövetkezetekre váró feladatokról szólva hangoztatta a szövosz elnöke, hogy a legfontosabb tennivaló a lakosság növekvő fogyasztási igényeinek színvonalas kielégítése. a tagság, s általában a lakosság ugyanis elsősorban a javuló árueellátáson, a bővülő szolgáltatásokon, a jövedelmek célszerű és hasznos felhasználásán mérí le a szövetkezetek munkáját. egyébként az adja az alapját az aktív szövetkezeti és tagsági kapcsolatoknak is.

- mindannyiunk édeke - mondotta - hogy az emberek az állami erőforrások igénybevétele mellett, a szövetkezeti összefogással is elősegítsék szükségleteik kielégítését. - ezután szólott azokról a gazdasági és társadalmi változásokról, amelyek figyelembevételével továbbfejlesztetik tevékenységüket a szövetkezetek. - községeinkben dinamikusan korszerűsödik, s válik mind hatékonyabbá a mezőgazdasági termelés. technikai fejlődése és a vidék iparosításának eredményeként nagymértékben növekszik az ipari munkások, a falusi értelmiség, s általában a bérből és fizetésből élők száma, nő a jövedelem. általában van az életmód, változóbb az étkezési, ruházkodási szokások, új kulturális igények jelentkeznek. a különböző generációk szerint is mások a szokások, s ezek gyors átalakulásban vannak. a háztartási munka azonban ma még minden háztartástípusban rengeteg szabadidőt köt le, rabol el, különösen a dolgozó nőktől.

- a lakosság körében a kialakult termelési kulturák és hagyományok szerint ma még általában meg van a készség a kistermelői gazdaságok, házikertek fenntartására, azonban ezek többnyire korszerűtlenek, nagyon sok szabadidőt vonak el, nem kielégítő a hatékonyságuk, s rendszeres gondot jelent termékeik biztonságos értékesítése. a szabadidő hasznos és pihentető felhasználása országosan kialakította a kísért-mozgalmat, a hétfégi házak iránti igényt.

/ folyt. köv./

- 11 -

11. / dr. molnár... 4. folyt./-ju

azonban lényeges különbségek vannak a különféle települések, a városok, a nagyközségek, az apró községek és a tanyai szórványtelepülések lakosságának igényei és az ezzel összefüggő tennivalók között. úgy vélem - mondotta a szövosz elnöke -, kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy e sokrétű igények kielégítésében a fogyasztási szövetkezetek különböző típusainak megnövekedett szerepük van. hagyományaik és felkészültségük alapján a fogyasztási szövetkezetek erre alkalmas szervezetek.

- az elmúlt években végbement változások új helyzetet teremtettek a szövetkezeti tagság pozíciójában, a szövetkezetekhez való viszonyában és a tagsági magatartásban is. valljuk, hogy a szövetkezet a tagoké, és azon munkálkodunk, hogy még inkább a tagok szervezetévé váljék. ez a szemlélet és magatartás kell, hogy áthassa a szövetkezetek mindennapos gazdasági és társadalmi cselekvését. ez fejezi ki a szövetkezetek célját és értelmét, s egyben biztosítja a tagok növekvő személyes és anyagi érdekeltségét és részvételét a szövetkezet életében. a szövetkezeteknek tehát még közelebb kell kerülniök a tagságukhoz. midnekeleőt tagjaik tömeges fogyasztói igényeinek kielégítését helyezték előtérbe, s ennek során forsítsanak fokozott figyelmet az egyes tagsági rétegek sajátos szükségleteire. külön figyelmet kell fordítani arra, hogy a fogyasztási szövetkezetekben a dolgozó nők nem csupán a tagság egy rétegét képviselik, hanem ma még a háztartási és ház körüli gazdaság, a kulturális otthon megteremtésével járó gondok tulnyomó részét is viselik. szövetkezeteink egész tevékenysége ezért nagyrésben a nők munkájához, annak megkönnyítéséhez kapcsolódik. indokolt tehát, hogy nőtagságunkra, mint a szövetkezetek korszerűsödésben legérdekeltebbekre, fokozotabban támaszkodjunk.

- nagy szükség van arra, hogy a szövetkezetek jobb piacukatást végezzenek, pontosabban mérjék fel a fogyasztói igényeket és ezzel segítségül elő a fogyasztási és az árutermelés szerkezetének a tényleges szükségletek szerint alakulását. szövetkezeteink lássák el még eredményesebben a tagsági-fogyasztói érdekek képviselését, védelmét.

/ folyt. köv./

NA

- 15 -

napjainkban különösen megnövekedettek az igények a különböző szolgáltatások iránt. ezért helyeseljük, hogy a szervezetek - anyagi lehetőségeikkel arányban - erőteljesen fejlesztik a szolgáltatásokat.

- a tagsági célok jobb kielégítése, valamint az új jogszabályok is elősegítik a tagok fokozottabb anyagi közreműködését a szervezetek céljait szolgáló pénzügyi források egy részének előteremtésében. ezért helyeseljük, hogy szervezetekünk a tagok teherbíró képességének megfelelően és a tagság demokratikus döntése alapján növeljék a részjegyek és cél-részjegyek összegét, igénybeveszik a tagság költségeit, üdvözljük és nagyra értékeljük, hogy a tradícióknak megfelelően a szervezetek gazdasági igényeik mellett mindeközben töreksenek elősegíteni tagságuk szervezetét, nevelését, művelését, turisztikai és sport igényeik kielégítését.

szólt az előadó a szervezeteknek az önálló vállalati gazdálkodásban elért fejlődéséről is:

- a szervezetek életképes, többségükben kezdeményező, mozgékony szervezeti gazdasági életűeknek. mindemellett azonban úgy ítélhetjük meg, hogy a IV. ötéves tervidőszak feladataihoz, és a szocialista szervezeti jelleg erősítéséhez a mai felkészültség, a vezetőkészség és üzemszervezési rendszer, a gazdálkodás hatékonyságának elért színvonala többségében még nem kielégítő. szervezetekünk - az elért eredményeket továbbfejlesztve - a korszerűbb és intenzív gazdálkodásra képesebb szervezetekké kell fejlődniük, tovább növelve a vállalkozó szellemet, kezdeményező készséget, megtartva és továbbfejlesztve kis- és középvállalati jellegüket, annak összes előnyeivel. a szervezeti demokrácia és önkormányzat további erősítésével együtt ezt tekinthetjük céljaink megvalósításához a legfontosabb feltételnek.

/ folyt. köv./

- különösen fontos számunkra a megfontoltabb, észszerűbb fejlesztési és beruházási politika kialakítása, a jelen körülmények között arra van szükség, hogy egyrészt még intenzívebben használjuk ki a meglévő hálózatot, a rendelkezésre álló eszközöket és tartalékokat, másrészt az új beruházásoknál fokozott figyelemmel legyünk a jó előkészítésre, s szükség szerint az erők átcsoportosítására. beruházási politikánkban következetesen végre kell hajtánunk a kormány rendelkezéseit, egyben nagyobb mértékű társas, a pazarlás és túlzások elkerülésére van szükség. a belső fegyelem és az ellenőrzés megerősítésére kell törekednünk. a szervezeti vagyon szocialista vagyon, megővése, gyarapítása tagsági és társadalmi érdekből minden szervezeti vezetőnek és dolgozónak elsőrendű kötelessége.

a továbbiakban az egyes szervezeti ágazatok feladatairól szólt, amelyek közül elsősorban a tervidőszak tennivalóit, s az általános fogyasztási és értékesítő szervezetek tevékenységének a népgazdasági céloknak, és a tagok igényeinek megfelelően gyorsított fejlődését emelte ki.

- a kiskereskedelmi és vendéglátóipari áruforgalom továbbra is az átlagosnál gyorsabb ütemben, mintegy 5 százalékkal nő. a mezőgazdasági termékértékesítést több mint 20 százalékkal, az ipari tevékenységet pedig mintegy 40-50 százalékkal kell növelni. gyors ütemben szükséges bővíteni a kereskedelmi, valamint kistermelő gazdaságok tevékenységéhez kapcsolódó különféle szolgáltatásokat. a tervfeladatok sokoldalú és arányos fejlesztést, a szervezeti jelleg további általános erősítését igénylik a szervezetektől. az eddiginél magasabb színvonalra kell növelni a tagok és a lakosság ellátását, legfontosabb célként tekintve az alapvető közszükségleti cikkekkel történő ellátás javítását. a választékot úgy kell kialakítani, hogy a szerényebb anyagi körülmények között élő tagság és lakosság is kellő mennyiségben és folyamatosan megtalálja az általa keresett olcsóbb cikkeket. céltudatosan kell megvalósítani azt a programot, amelyet dokumentumaink a helyi ellátás javítására, a hús-, a tej- és kenyérellátásra, a zöldség- és gyümölcsfélék termeltetésére, feldolgozására és értékesítésére komplex feladatként javasolnak. az a véleményünk, hogy a helyi ellátás e cikkekből elsősorban az áfész-eknek, de az érdekelt termelőszervezeteknek, állami gazdaságoknak, s nem különben a helyi tanácsoknak együttes érdeke.

/folyt köv/

- különös figyelmet kíván mozgalmunk részéről a zöltség-gyümölcsellátás javítása, a korszerűsített mék-ek hatékony tevékenységének elősegítése. a korszerűsítés célja, hogy a közös vállalatok munkája eredményesen segítse a nagyüzemek termelését, javítsa annak biztonságát, s ezáltal tegye lehetővé a fogyasztói igények magasabb színvonalu kielégítését. mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy a fogyasztók - budapesten és vidéken egyaránt - mielőbb érzékeljék az ellátás kedvező alakulását.

dr. molnár frigyos ezután a takarékszövetkezetekről szólt, amelyek a iv. ötéves tervidőszakban előreláthatólag több mint kétszeresére növelik a betétállományt, s több mint 60 százalékkal nő a tagok részére különböző címeken nyújtott kölcsönök összege. számottevően bővült a takarékszövetkezetek hálózata, önálló szövetkezetek, illetve újabb takarékszövetkezeti kirendeltségek létesítésével.

- takarékszövetkezeteink nem egyszerűen pénz-intézetek, működésük értelme a tagság különböző gazdasági és fogyasztási céljainak a kielégítése, mégpedig a takarékos életmód, az önszegély és a kölcsönös segítség útján. alapvető céljuknak megfelelően fejleszthetik a tagok rétegenként differenciált igényeire alapozott kölcsönpolitikát. ilyen formán még nagyobb hatást gyakorolhatnak a falusi életforma, a háztartások, a lakások korszerűsítésére és a termelés fellendítésére a kistermelő gazdaságokban.

- örömminkre szolgál - mondotta - hogy a lakásszövetkezés társadalmi jelentőségének megfelelően, mint az állami lakás-politika szerves része pontja ki tevékenységét. a iv. ötéves tervidőszakban a tanácsi lakásépítési tervekben a szövetkezeti lakások arányát általában 40-50 százalékban irányozták elő, s mintegy 70-80 ezer lakással bővült a lakásfenntartó szövetkezetek lakásállománya. reálisnak látszik a iv. ötéves tervben mintegy 30 ezer lakásnak az új lakásépítő szövetkezeti formában történő felépítése, emellett várhatóan gyorsan fejlődnek az egyéb sajátos formák, így a garázsépítő- és az üdülőszövetkezetek is.

/folyt köv/

-18-

- a lakásszövetkezetek további kibontakozásához három nagy-jelentőségű feladat megoldása szükséges: erősíteni kell a lakás-fenntartó szövetkezetek szövetkezeti jellegét, hogy a fenntartás és üzemeltetés számos gondját a tagok az öntevékenység és az önszegély útján mielőbb megoldhassák; az érdekeltek igényeire alapozva a lakásépítés tömegesebb és perspektivikus formájává kívánatos fejleszteni a lakásépítő szövetkezeteket; fel kell készülni arra, hogy az elkövetkező években a szövetkezeti lakóházak egész sora szorult javításra, és növekszenek a karbantartási igények is. erre a közös karbantartó részlegek megszervezését tartjuk a legalkalmasabb szövetkezeti megoldásnak.

ezek után dr. molnár frigyos szólt a szövetkezetek közötti együttműködésről, kiemelve, hogy a mozgalmat soha sem a szűk csoportok, hanem az egész társadalom progresszív érdekeinek a szolgálata jellemezte. a gazdasági reform és szövetkezetpolitikánk újabb lehetőséget teremtett e téren is. a gazdasági feladatok mellett a szövetkezeti együttműködés elősegíti a közös társadalmi, kulturális és sportcélok hatékonyabb megvalósítását is.

- az együttműködés fejlesztése, az anyagi és szellemi erőforrásoknak a különböző társulások útján történő összpontosítás megítélésünk szerint helyes és szövetkezeti jellegű megoldása a szövetkezetek integrációjának is. ennek során a szövetkezetek megtartják önállóságukat, s közös célok és a közös feladatok érdekében pedig kialakítják a sokrétű együttműködést, szükség esetén a közös vállalkozásokat is. szükségesnek tartjuk - mondotta - a különböző fogyasztási szövetkezetek fokozott együttműködését az ipari és a mezőgazdasági szövetkezetekkel, sőt az állami vállalatokkal is. a szövetkezetek közötti együttműködés és a kölcsönös segítség igen fontos területe mozgalmunkban a közös fejlesztési alapok, valamint a kölcsönös támogatási alapok képzése. az elmúlt években a közös pénzügyi alapok túlnyomórészt hatékonyan segítették a szövetkezetek gazdasági fejlődését és biztosították az időlegesen nehéz helyzetbe jutott szövetkezetek megsegítését. a két kongresszus közötti időszakban 1.6 milliárd forintnyi kölcsönös támogatási alap szolgált a szövetkezetek és vállalatok fejlesztését. emellett 187 milliót fordítottunk elemi károk, veszteségek és más okok miatt nehéz helyzetbe került szövetkezetek megsegítésére. igen szép példája volt az összefogásnak és a szolidaritásnak az elmúlt évi tiszamenti árvizkárok helyreállításában a szövetkezeti segítségnyújtás.

/folyt köv/

-20-

a következőkben az előadó az országos szövetkezeti vállalatok fejlődő és eredményes munkájáról beszélt, kiemelve a Hungarocoop, a zöldségt, a herbária, az omszv és a voszk tevékenységét. ezután szólt a szövetkezetek dolgozóiról, arról a mintegy 130.000 főnyi kollektíváról, amelynek kiemelkedő szerepe és érdeme volt, s lesz a jövőben is a mozgalom korszerűsödésében, valamint a szövetkezetek gyors ütemű fejlődésében. a szövetkezeti dolgozók hivatásszeretete, felelőssége a mozgalomért és azonosulása a tagsági érdekekkel nagy erőforrása a mozgalomnak.

- a szövetkezetek elnökeinek és vezető munkatársainak megítélésében a szövetkezetpolitikai elvek és jogszabályok alapján lényegi változás következett be - mondotta dr. molnár frigyos. - korábban a szövetkezeti vezetők munkája a felsőbb szervek utasításától és ezek végrehajtásától függött, ma pedig igen helyesen tevékenységük megítélése a tagok érdekében végzett eredményes munkától, a szövetkezetek tagságától függ. napjainkban jobban hasznosíthatják felkészültségüket, egyszerűségüket, alkotó készségüket és megfelelően élhetnek a testületi vezetés demokratizmusával, érvényesítve egyben a személyes felelősséget is.

- szövetkezeteinkben még széles körben él az a nézet, hogy a gyorsabb fejlődést az állam által nyújtott további kedvezmények, a szabályozó rendszer kisebb-nagyobb kedvező módosítása útján kell lehetővé tenni. azonban a szövetkezetek többségének gazdálkodási eredményei azt mutatják, hogy az állam támogatása, az érvényes szabályozó rendszer alapvetően megfelelő, szervezett gazdálkodás mellett alapvetően kielégítő körülményeket biztosít a szövetkezeti tevékenység ellátásához. a iv. ötéves tervben csak a már ismert állami támogatással számolhatunk, amelyet a nagyfokú takarékoság jellemez. a tényleges pénzügyi problémák feloldása érdekében ezért csak bizonyos szabályozók kisebb mérvű változtatását várhatjuk a gazdaságpolitikai intézkedések keretében.

- a továbbfejlődés legfontosabb anyagi erőforrásait mi a szövetkezetek még hatékonyabb munkájában, a munka- és üzemszerzés fejlesztésében, a takarékoság és a fegyelem erősítése útján feltárható tartalékok kiaknázásában látjuk.

/folyt köv/

-20-

- a szövetkezeti jellegű vezetés továbbfejlesztése tapasztalataink szerint azt is kívánja, hogy a vezetők rendszeresen és tartalmasan tájékoztassák a szövetkezetek vezető testületeit, a tagság széles körét és dolgozóit gazdaságpolitikai és szövetkezetpolitikai céljainkról és ezek helyi, tehát szövetkezeti megvalósításának tennivalóiról. az erre fordított munka egyben hatékonyan segítheti a szövetkezeti demokrácia és aktivitás továbbfejlesztését.

- szeretném hangsúlyozni a szövetkezetek vezetőinek a tagok és az egész mozgalom iránti felelősségét is. néhány szövetkezetenél átmeneti gazdasági fellendüléshez vezetett az, hogy tevékenységük egy részét működési területükön kívül, a mozgalom céljaitól eltávolodva, csupán üzleti szempontok alapján bővítették. ezekenél a szövetkezeteknél esetenként súlyos szabálytalanságok is bekövetkeztek, amelyek ártanak részint az adott szövetkezetnek, másrészt egész mozgalomunk tisztaságának, presztizsének. közös felelősségünk, hogy e tendenciákkal szemben a testületekben hatékonyan fellépjünk, érvényesítsük az erre vonatkozó jogszabályokat, valamint a szocialista közéleti erkölcs elveit.

- a szövetkezeti vezetőknek állandó figyelmet kell fordítani arra, hogy az alkalmazottak körében megvalósuljanak életszínvonal- politikánk célkitűzései. a teljesítményekkel arányosan növekedjék a szövetkezeti dolgozók jövedelme, válják könnyebbé különösen a nődolgizók munkája, s érvényesüljön a dolgozókról való fokozott gondoskodás, munkájuk anyagi és erkölcsi elismerése.

ezek után a fogyasztási szövetkezetek szocialista munkaversenymozgalmának továbbfejlesztéséről szólt az előadó, hangsúlyozva, hogy a versenyt a szövetkezeti vezetés munkájának szerkesztésévé, még inkább munkahelyi mozgalommá kell formálni.

a szövetkezetek és az állami, tanácsi szervek kapcsolatáról szólva leszögezte, hogy a szövetkezeti mozgalom eredményes tevékenységének egyik alapvető forrása szocialista államunknak a lenini elveknek megfelelő magatartása és irányító tevékenysége. a szövetkezetek törvényben deklarált egyenjogúságának általános érvényesülése mellett az egyes konkrét kérdésekben gyakran még nem azonos a szövetkezetek elbírálása. a területi és a településfejlesztési tervek céljainak megvalósításában egyes me- gyékben még nem megfelelő az együttműködés a szövetkezetekkel. egyes tanácsok a szövetkezetektől gyakran a tagsági célokat és a szövetkezeti anyagi erejét meghaladó berunázások megvalósítását várják el. a problémák leginkább abból fakadnak, hogy a szövetkezetpolitikai elvek és a magas szintű jogszabályok teljeskörű értelmezésének és alkalmazásának még csak a kezdeténél tartunk.

/folyt köv/

-21-

bb 11. / dr. molnár frigyos.....12.folyt/ny

- az említett problémákat - mondotta molnár frigyos - ideiglenesnek tartjuk. bizalommal vagyunk az iránt, hogy a párt és a kormány szövetkezetpolitikája most már a jogszabályok szellemében minden szinten és következetesen valósul meg.

a továbbiakban a szövetség elnöke a szövetségek megváltozott feladatairól beszélt. még régebben ezek - eltérve eredeti hivatásuktól - az állami szervekkel azonos irányító és felügyeleti funkciókat láttak el, napjainkban - alapvető rendeltetésüknek megfelelően - demokratikus módon szolgálják a mozgalom alapintézményeit, a szövetkezeteket, a demokratikus átalakulás, amely a szövetkezetektől indult el, majd a megyei szövetségeket alakította át, ma a kongresszus munkájában érvényesül.

- kongresszusunkat a szövetkezetek készítették elő, a küldött elvtársak közvetlenül a szövetkezeteket képviselik: 7. kongresszusunk tehát a szövetkezetek kongresszusa, a három ágazat közös szervének, az országos tanács tagjainak túlnyomó többségét ugyancsak közvetlenül választották meg, és ezért mint a szövetkezetek országos szerve fogja kifejteni tevékenységét.

az előadó hangsúlyozta, hogy a mozgalom csak akkor tudja jól ellátni feladatait, ha a közös társadalmi és gazdasági célok megvalósítása érdekében szorosan együttműködik a testvér-szövetkezetekkel, valamint a mozgalomban érdekelt más társadalmi szervek országos és helyi testületeivel.

- mozgalmunknak sokoldalú érdekeltsége fűződik nőpolitikánk eredményes megvalósításához - mondotta a továbbiakban. - azon kell munkálkodnunk, hogy a szövetkezetek vezető testületei és szervei elsőrendű és saját feladatnak tekintsék mind a szövetkezetek nőtagságának, mind pedig a szövetkezetek nődolgozóinak gazdasági, társadalmi és szociális igényeinek lehetséges kielégítését. ugyanakkor segítenünk kell, hogy a nőtagság és a nőbizottságok az alapszabály szerinti jogaik érvényesülésével vegyenek részt a szövetkezeti vezető szervek munkájában. még sokat kell tennünk a szövetkezetek és a szövetségek nőbizottságai tevékenységének hatékonyabb segítéseért. úgy ítéljük meg, hogy az ifjúsági törvény szellemében, sokat tehetünk még az ifju szövetkezők, a fiatal korosztályhoz tartozó fogyasztói réteg korszerű és gyorsan változó igényeinek kielégítéséért. együttműködve a kiszervezetekkel, célul tűztük ki újabb tízezer lakás megépítését - a fiatalok részére.

/folyt köv/

bb 11. /dr. molnár frigyos.....12.folyt/ny

szólt az előadó a szélesedő nemzetközi kapcsolatokról is. mint mondotta, a magyar szövetkezeti mozgalom is a haladó szövetkezeti világmozgalom részének tekinti magát, aktívan közreműködik a további pozitív kibontakozás érdekében.

- a szocialista országokkal való testvéri kapcsolataink mellett ezért ápoljuk a barátságot a különböző országok haladó szövetkezeti mozgalmaival is, mint a szövetkezetek nemzetközi szövetségének tagja, örömmel üdvözljük és lehetőségeinknek megfelelően támogatjuk e világszervezet mind progresszívabb tevékenységének kibontakozását, a szovjetunió országos szövetkezeti központjával, a centroszozuz-zal, valamint a többi szocialista ország szövetkezeti központjaival, a társadalmi kapcsolatok mellett, gazdasági együttműködésünket öt éves megállapodások szabályozzák.

dr. molnár frigyos végezetül a kongresszus napirendjéről elfogadott dokumentumokat terjesztte a tanácskozás részvevői elé. /mti/

-. -

bb 12. 32.4 milliárd forint társadalmi juttatás 1971-ben

i st/pá ie bzs -cz

1971. december 14.

az idén mintegy 2,4 milliárd forinttal nagyobb összeget fizet ki az állam társadalmi juttatásként, mint tavaly. „borítékon kívül”, 15 féle címen 32,4 milliárd forintot kap vissza az államtól a társadalom nyugdíj, családpótlék, gyógyszer, gyógykezelés, táppénz, üdültetési hozzájárulás, gyermekgondozási segély, s egyéb segélyek és juttatások formájában.

egyedül társadalombiztosítási juttatások növekedése az átlagosnál számottevőbb. a nyugdíjak összege például a becslések szerint 1,8 milliárd forinttal, 14 százalékkal lesz magasabb, mint tavaly, ami részben a nyugdíjasok számának növekedésével, másrészt a nyugdíjak és járadékok ismert emelésével magyarázható. egy év alatt 83 ezerrel nőtt, s immár túlhaladta a másfél milliót a nyugdíjasok és járadékosok száma, ugyanakkor az átlagos nyugdíjak is emelkedtek. a nem mezőgazdasági saját jogú nyugdíjasoknak most már mindössze 0,9 százaléka nem éri el a havi 600 forintot, a két évvel ezelőtti 16,7 százalékkal szemben. a munkás-alkalmazotti nyugdíjasok 42,6 százaléka havonta ezer forint, vagy ennél nagyobb járandóságot kap; 1969-ben hasonló összegeket csupán 31,3 százalékuknak folyósítottak. mindebben közrejátszott az új, tehát magasabb nyugdíjak arányának növekedése, továbbá a nyugdíjak évenkénti 2 százalékos automatikus emelése. csupán az utóbbi 1971-ben 300 millió forinttal emelte a nyugdíjakat és járadékokat.

az átlagosnál nagyobb mértékben, mintegy 12 százalékkal nő a tavalyihoz képest a gyermekgondozási segély összege. a népszerű segélyt 1967-től 1971 végéig mintegy 340-350 ezer kismama vette, illetve veszi igénybe. a gyermekgondozási segély bevezetése óta az azt igénybevevők száma évről-évre emelkedett, bár a szülő nőkhöz viszonyított arányuk az utóbbi időben némileg csökkent. /jelenleg több a kereső szülő nő, mint a korábbi években./ viszonylag legtöbben az építőanyagiparban és a textiliparban élnek a gyermekgondozási segély lehetőségeivel.

/folyt. köv./

8.00/bzs

-24-

He 11⁰⁰

bb 12. /32.4 milliárd ... 1. folyt./bzs

a szociális ellátás számos formája tovább fejlődött, színvonalra emelkedett. jelentős összegeket fordítottak például a szociális otthonok, az öregek napközi otthonainak fejlesztésére. hazánkban 245 szociális -otthon működik, ahol 27 579 idős emberről gondoskodnak. további 10 ezren az öregek napközi otthonaiban kapnak megfelelő ellátást.

igen jelentős volt - több mint 5 millió embert érintett - az az intézkedés, amely 1970. július 1-től lehetővé tette, hogy a dolgozók családtagjait, ezenkívül a nyugdíjasokat és családtagjaikat is időbeni korlátozás nélkül díjtalanul ápolják a kórházakban. ez év január 1. óta pedig a mezőgazdasági tsz-ek tagjai és családtagjai is ugyanolyan fogászati szolgáltatásokban részesülnek, mint a munkaviszonyban álló dolgozók és családtagjaik.

a társadalombiztosítási juttatások listája egyébként az idén újabb tétellel, a nyugdíjasok lakbérhozzájárulásával bővült. 1971 második felében mintegy 160 millió forintot folyósított az állam a nyugdíjasoknak a lakbér emeléséből származó többlet-kiadásai fedezésére. /mti/

--

bb 15. ötemelet magas öntőtorony dunaujvárosban

vid/ká bzs hgy

1971. december 14.

a dunai vasmű acélművében a télen is teljes erővel folytatják a folyamatos öntőmű építését, szerelését. az egyik legnagyobb feladat most az öt emelet magas öntőtorony acélszerkezetének felállítására. a kohászati gyárépítő vállalat szovjet alapanyagból a helyszínen szereli össze az acélkolosszust, amelynek nagyságára jellemző, hogy alapja 1152 négyzetméter területet hárta. a vállalat szakmunkásai tíz méter magasságig felállították az öntőgépet tartó acéloszlopokat, s a hideg időjárás ellenére folytatják a torony magasztását. ezzel párhuzamosan nagy erőket összpontosítottak az óriás-csarnok darupályájának szerelésére. ezt a darupályát a földön szerelik össze, s készen emelik majd a helyére. /mti/

--

8.05/bzs

To' 10³⁰

— 25 —

bb 13. új gyermekélelmezési konyhák a budapesti peremrészekben

1 hi/tr bzs -cz

1971. december 14.

több mint 110.000 budapesti gyermek naponkénti étkeztetéséről kell gondoskodnia a negyedik öt éves tervidőszak végén a gyermekélelmezési vállalatnak - közölték a városházán. a vállalat jelenleg naponta több mint kilencvenezer adag ételt szállít a budapesti óvodákba és iskolákba, ennek tulnyomó hányadát a báziskonyhák adják, a többit közvetlenül az iskolai konyhák főzik. a következő esztendőben az igények lényegesen megnövekszenek: számítások szerint évenként négyezerrel több óvodás gyermek, illetve általános iskolai tanuló étkeztetéséről kell majd gondoskodni. a gyermeklétszám várható növekedésével nagyjából lépést tart majd az étkeztetési kapacitás fejlesztése is, ugyanis a fővárosi tanács negyedik öt éves programjában megépülő új iskolákban és óvodákban, illetve az oktatási intézmények tervezett bővítésével naponta mintegy huszezerrel több ebéd-adagot tudnak majd főzni. a gyermekélelmezési vállalat saját erőből naponta 5500 gyermek étkeztetésének megfelelő báziskonyha-kapacitást hoz létre. a tervek szerint az újjalotai és a zuglói lakótelepen együttesen napi 2500 adagot előállító főzőkonyhákat rendeznek be, pestlőrincen a kassa utcában 3000 gyermek ellátására alkalmas báziskonyha épül.

az említett fejlesztés ellenére előfordulhat, hogy a tervidőszak végén sem tudják hiánytalanul kielégíteni az igényeket. a probléma megoldására újszerű megoldást javasolnak a szakemberek: a báziskonyhákban - ésszerűbben kihasználva a kapacitást - naponta legalább kétszer főzzenek. a 20-25 millió forint költséggel létesülő, 3000 adagos báziskonyhán a napi egyszeri főzés szinte luxusnak tűnik. a főzőkonyhák jobb kihasználását szolgálná továbbá, ha a vállalat növelné a mostani ötezer adagos vacsorafőzést, s az „utcán át”, történő szolgáltatás formájában fokozottabban a lakosság rendelkezésére állna. /mti/

bb 14. korszerű lakás, egészséges gyermek - érdekes egészségügyi vizsgálat jászberényben

vid/ká bzs hgy

1971. december 14.

a jászberényi városi tanács egészségügyi osztályának iskolaorvosi rendelője, az országos közegészségügyi intézet közreműködésével, tudományos alapossággal megvizsgálta a város általános iskolai tanulóinak testi fejlődését és a környezeti tényezők hatását a megbetegedési hajlamra. a település egészségügyi viszonyok vizsgálatát kiterjesztették a helyszíni lakásfelmérésre és az életmód több vonatkozására. a testi fejlettséget a magasságból és a testsúly összevetéséből állapították meg.

/folyt. köv./
8.18/bzs

To 10^u

- 26 -

bb 14. /korszerű lakás, ... 1. folyt./bzs

a vizsgálatok eredményének összevetése alapján megállapították, hogy a legtöbb közepes és gyenge fejlettségű gyermek a hagyományos „falusias”, típusú házakban lakók közül kerül ki. a városias, többszintes, korszerű lakásokban élő gyermekek között van a legtöbb átlagon felüli és a legkevesebb átlagon aluli testmagasságú tanuló.

a vizsgálat kiderítette azt is, hogy a különböző típusú lakásokban élő gyermekekénél más és más a betegségekre való hajlam. az anyagcsere zavarok miatt fellépő gyermekbetegségek, illetve bőrbetegségek, főleg a falusias lakásokban élőkénél tapasztalhatók. az emeletes házakban lakóknál gyakori a „vegetatív labilitás”, a látáshibák leggyakrabban a villaszerű lakásokban élő gyermekekénél fordulnak elő. ez összefügg az elégtelen esti mesterséges világítással. a vizsgálatok első szakaszának lezárása után azt tervezik, hogy felmérik a gyermekek szellemi fejlettségét. /mti/

bb 16. budapestre érkezett dzsemał biejedics jugoszláv miniszterelnök

t bc/gg zs bzs hgy

1971. december 14.

dzsemał biejedics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnöke - fock jendek, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének meghívására - kedden reggel hivatalos, baráti látogatásra magyarországra érkezett. a jugoszláv miniszterelnökkel együtt hazánkba érkezett felesége, razija biejedics.

a jugoszláv kormányfőt a látogatásra elkísérte geza tikvicki, a szövetségi végrehajtó tanács tagja, dr. braniszlav ikonics, a szerb végrehajtó tanács alelnöke, jaksa petrics, a szövetségi külügyi titkár első helyettese, jan jernej, a szövetségi külkereskedelmi titkár helyettese, djuro vukolics, a szövetségi külügyi titkárság főosztályvezetője, branko mikasinovics, a végrehajtó tanács elnökének külpolitikai tanácsosa. magyarországon csatlakozott a jugoszláv kormányfő kíséretéhez dr. ziga vodusek, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete.

/folyt. köv./

8.24/bzs H 1040

- 27 -

bb 16. budapestre érkezett ... 1. folyt./bzs

a jugoszláv vendégek fogadására a zászlókkal diszitett keleti pályaudvaron megjelent focik jeno, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és felesége, dr. biró józsef, külkereskedelmi miniszter, dr. faluvégi lajos pénzügyminiszter, dr. kocsis józsef, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, marjai józsef külügyminiszter helyettes, barity miklós, a külügyminisztérium csoportfőnöke és tóth elek, a magyar népköztársaság belgrádi nagykövete. ott voltak a budapesti jugoszláv nagykövetség munkatársai.

a jugoszláv miniszterelnök különvonata 8 órakor gördült be a pályaudvar csarnokába. a jugoszláv kormányfőt és feleségét elsőként focik jeno és felesége köszöntötte, majd a jugoszláv vendégek üdvözölték a fogadásukra megjelent magyar közéleti vezetőket, s a jugoszláv nagykövetség diplomatáit. a vendégek ezután magyar államférfiak társaságában, gépkocsikba ültek és szállásukra hajtottak. /mti/

--

bb 18. moszkvába utazott az mszbt küldöttsége

t ms/fk bzs -cz

1971. december 14.

kedden révész gézának, az mszmp központi bizottsága tagjának, az mszbt alelnökének vezetésével moszkvába utazott a magyar-szovjet baráti társaság küldöttsége a szovjet baráti társaságok szövetsége, a szovjet-magyar baráti társaság és a magyar-szovjet baráti társaság 1972-73. évi együttműködési tervének aláírására.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nagy mária, az mszbt főtitkára, duschek lajosné, a szot titkára, az mszbt ügyvezető elnökségének tagja és móna gyula, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese bucsuztatta. ott volt i. i. bagyul, a szovjet nagykövetség első titkára. /mti/

--

9.10/bzs *lc 10⁴²*

- - -

- 28 -

bb 17. jugoszláv pártmunkás-küldöttség érkezett budapestre

bzs -cz

1971. december 14.

az mszmp központi bizottságának meghívására budapestre érkezett a jugoszláv kommunisták szövetsége elnökségének pártmunkás-küldöttsége arnaudovski ljupcso-nak, a jksz szkopje-i városi bizottsága titkárának vezetésével. a küldöttséget a keleti pályaudvaron móna gyula, a kb osztályvezető-helyettese fogadta. jelen volt spiro szkendzsics, a budapesti jugoszláv nagykövetség tanácsosa. /mti/

--

bb 19. elhunyt ekker józsef,

bzs -cz

1971. december 14.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntettje. temetése december 17-én fél 2 órakor lesz, a farkasréti temetőben.

az mszmp 11. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb 20. megkezdte munkáját a fogyasztási szövetkezetek vii. kongresszusa

t ol-kf/tr 1e bzs -cz

1971. december 14.

kedden reggel az építőipari dolgozók szakszervezetének székházában összeült a fogyasztási szövetkezetek vii. kongresszusa. az ünnepélyes alkalomra feldiszitett teremben helyet foglalt az általános fogyasztási- és értékesítő-, valamint a takarékos- és a lakásszövetkezetek több mint kétmillió tagját képviselő 700 küldött, továbbá több mint 200 meghívott, soraikban politikai, gazdasági életünk ismert személyiségei és a szövetkezeti mozgalom veteránjai.

a kongresszus elnökségében foglalt helyet nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. dimény imre mezőgazdasági- és élelmezésügyi miniszter, dr. faluvégi lajos pénzügyminiszter, szurdi istván belkereskedelmi miniszter, szépölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke. hencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának **főtitkára**, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, illisz lászló, a kisz központi bizottságának titkára, nemeslaki tivadar, a szot titkára, szabó istván, a tot elnöke, ligeti lászló, a kpvdz főtitkára, rév lajos, az okisz elnöke, fehér lajosné, az oszt nóbizottságának elnöke, valamint a párt-, az állami és a társadalmi szervek több más képviselője. ott voltak a kongresszusra hazánkba érkezett külföldi szövetkezeti delegációk vezetői, köztük oswald paulig, a szövetkezetek nemzetközi szövetsége végrehajtó bizottságának tagja is. /folyt. köv./ 9.57/bzs

- 9 -

lc

bb 20. /megkezdte munkáját ... 1. folyt./bzs

a háromnapos tanácskozást rácz gyula, a szövetség elnökségének tagja, a szövetkezeti mozgalom veteránja nyitotta meg. javaslatára a kongresszus résztvevői egyperces néma felállással emlékeztek meg a mozgalom közelmúltban elhunyt nagyjairól, dobi istvánról és dr.erdei ferencről.

az elnöki megnyitó után a kongresszus megválasztotta a munkabizottságokat, s jóváhagyta a tanácskozás munkaprogramját, amelyben elsőként dr.molnár frigyos, a szövetség elnöke szóbeli beszámolóval egészítette ki a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának írásos jelentését. /dr. molnár frigyos beszédét mai bb. 11-es számú hírünkben közöltük. az embargót f e l o l d j u k . /

/folyt. köv./

bb 21. visszaérkezett bécsből

k vt/gk bzs -cz

1971. december 14.

a magyar partizán szövetség küldöttsége - uszta gyula főtítkár és gábor istván alelnök -, amely részt vett az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/ főtanácsának ünnepi ülésén, amelyet a nemzetközi szervezet megalakulásának 20. évfordulója alkalmából rendeztek az osztrák fővárosban. /mti/

--

bb 22. új autószervez budapest

k ba/fk bzs -cz

1971. december 14.

új autószervez nyílt budapest, a 111. kerület bécsi ut 227. szám alatt. az interrag rt és az nszk-beli bmw gyár közös szervizállomást létesített. megszűnik a hazai bmw kocsik alkatrész-hiánya. az autóker-nél ugyanis 2 millió forintos készlettel konzignáció s raktárat létesítettek. a szervizállomás egyik különlegessége, egy elektronikus rendszerű hibavizsgáló készülék, amellyel a gépkocsi 32 fajta hibáját percek alatt lehet megállapítani. /mti/

--

- 30 -

10.02/bzs 4c

bb 23. dzsemał biejedics megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

1971. december 14.

t bc/gg bzs -cz

dzsemał biejedics, a jugoszláv szocialista szövetségi köz-társaság végrehajtó tanácsának elnöke, valamint kísérete ked-den délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a koszoruzásnál jelen volt marjai józsef külügyminisz-terhelyettes, kelemen lajos, a fővárosi tanács általános el-nökhelyettese, bérczes emil vezérőrnagy, s a külügyminiszté-rium több vezető munkatársa. /mti/

--

20. /megkezdte munkáját a fogyasztási szövetkezetek..2.folyt./um

a szövetség felügyelőbizottságának jelentését hánási lászló, a felügyelőbizottság elnöke ismertette. az írásbeli jelentés és a szóbeli kiegészítés részletesen foglalkozott a bizottság munkájával.

a felügyelőbizottság a két kongresszus közötti időszakban rendszeresen vizsgálta és értékelte a szövetség és a különböző szövetkezetek vállalatok, központok működését, gazdálkodását. munkájához több esetben kérte a szövetkezetek és a szövetségek választott testületeinek segítségét, s tájékoztatásuk alapján tényle-geis képet tudtak alkotni a szövetkezeti vállalatok alapvető feladatainak teljesítéséről. a módszer - az együttműködés - jónak bizonyult, s gyakorlati alkalmazását a megválasztandó felügyelőbizottságnak is ajánlják. a felügyelőbizottság vizsgálatai során figyelembe vette, hogy időközben a gazdaságirányítás új rendszerre a szövetkezeti vállalatok önállóságát is megnövelte. megállapította, hogy a szövetség és intézményei kiegyensúlyozottan, takarékosan gazdálkodtak, ezért tevékenységüket a két kongresszus között nem észrevételezték.

az elmúlt kongresszus óta alakult át a szövetség ügyintéző szervezeteinek létszáma az 1967 évi 348 főről 1971-ben 205 főre csökkent. ennek ellenére az apparátus megfelelt a követelményeknek, az ügyintéző szervek olyan - a mozgalmat szerető, politikailag és szakmailag hozzáértő - munkatársakból állnak, akikre a szövetkezetek, s maguk a szövetség vezetői bátran támaszkodhatnak a jövőben is.

/folyt.köv./

-31-

11.30
Juh

tbb 20. /megkezdte munkáját a fogyasztási...3.folyt./um

a szövetség átalakulásának időszakában a felügyelőbizottság bizonyos lazulást észlelt az ellenőrzésben, ezért is helyeselte a szövetség elnökségének hatékony kezdeményezéseit az ellenőrzés megerősítésére. az elnökség ajánlására hozták létre a megyei revizori irodákat, amelyek a szervezetek megbízásai alapján eredményesen tevékenykednek. a felügyelőbizottság helyesli és támogatja azt a javaslatot, hogy a szövetség mellett is jófelkészült-ségű, a szervezeti hálózat sajátosságait jól ismerő munkatársakkal országos revizori irodát szervezzenek.

külön foglalkozott a felügyelőbizottság jelentése néhány szervezeti vállalat ellenőrzése során felmerült problémákkal, amelyeket menet közben az elnökség tudomására hoztak, s javaslatot is tettek a hibák kijavítására.

- a szövetség felügyelő bizottsága a VI. kongresszustól kapott megbízásának eleget tett, tevékenységét az alapszabálynak megfelelően látta el, jogaival élve kötelességeit is teljesítette - fejezte be beszámolóját nánási lászló.

/folyt.köv./

bb 24. népfront tanácskozás a településhálózat fejlesztéséről

vid/um ká cz

1971. december 14.

vas megye településhálózatának fejlesztéséről tanácskoztak kedden szombathelyen a megye járási, városi és községi népfront vezetői. dr. kelemen ferencnek, a megyei tanács elnökhelyettesének tájékoztatása alapján megvitatták az országban elsőként készített településhálózat fejlesztési tervet, amelyet a legutóbbi megyei tanácsülésen hagytak jóvá. a terv két ütemben 2000-ig jelöli meg a helységek regionális szerepkörét. a különböző fokozatu körzetek kialakításának módját.

a megye 225 településéből 65-nek jut központi szerepkör a következő fokozatok szerint: felsőfoku központ szombathely, középfoku központ körmend, és sárvár, részleges középfoku központ pedig celldömök, kőszeg, szentgotthárd és vasvár. a közép-és részleges középfoku kategóriába sorolt helységek közül azok, amelyek még nem városok, a távlatban városokká fejlődnek.

/folyt.köv./

-32-

11-40
m

bb 24. /népfront tanácskozás...folyt./um

a felsőfoku központ vonzása vas megyén kívüli területekre is kiterjed, s jónéhány alacsonyabb szerepkörű, de speciális adottsággal rendelkező helység jelentősége ugyancsak országos lehet ilyenek a gyógy-és üdülőterületek, mint például bük, kőszeg, ják, sárvár. négy község csepreg, jánosháza, őrszentpéter és répcelak a kiemelt alsófoku központ szerepét tölti be, 21 helység alsófoku központtá, 33 pedig részleges alsófoku központtá válik.

a kijelölések lehetővé teszik a területek tervszerű, gazdaságos fejlesztését, a lehetőségek jobb kihasználását, a lakosság igényeinek fokozott kielégítését az egyes területek között meg lévő nivóbéli különbségek megszüntetését.

a tájékoztatást követő vitában a felszólalók részletezték a terv végrehajtásával kapcsolatos népfront feladatokat./mti/

..-

bb 25. megszűnik két vasutállomás zala megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz bzs -cz

1971. december 14.

a megyei forgalomszervező bizottság jelentését tárgyalta meg keddi ülésén a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága. egyetértett azzal, hogy a zalaegerszeg-rédcics közötti 48,7 kilométer hosszú, elavult felépítményű vasutvonalat, mivel zala megyének ezen a részén a vasut jelenti a fő közlekedési eszközt, a következő időszakban felújítsák. hozzájárult a vb ahhoz is, hogy 1973. január 1-én megszüntessék a rádicsi és a közbeeső tófeji rakodó állomást. az odaérkező kismennyiségű teherárut, más állomásokra irányítják. a vasutvonal többi állomása változatlanul, illetve forgalomfelvevő feladattal továbbra is megmarad. a két állomás megszüntetésével gyorsul a vasuti forgalom, s csökkennek a máv fenntartási költségei. /mti/

..-

11.55/bzs

- 33 -

13-20
m

bb 26. nemzetközi eszperantista találkozó budapesten

gk zs bzs -cz

1971. december 14.

a magyar eszperantó szövetség budapesti bizottsága téli nemzetközi eszperantista találkozót rendez budapesten december 28. január 2. között. a találkozón a magyar eszperantistákon kívül a szomszédos országokból több mint száz eszperantista vendég vesz részt. /mt1/

--

bb 27. bucsu laborcz ferenctől

ró/fk zs bzs -cz

1971. december 14.

kedden, a rákoskeresztúri temetőben családtagok, barátok, pályatársak, tisztelők bucsuztatták laborcz ferenc munkácsy-dija s szobrászművészt.

a magyar képzőművészek szövetsége nevében dr. fehér zsuzsa művészettörténész emlékezett meg a szobrászat minden anyagát, technikáját, műformáját biztonsággal, művészien megformáló alkotóról.

a dési-huber kör növendékeinek bucsuszavait tamás ervin munkácsy-dijas festőművész tolmácsolta, megemlékezve a férfias lírájú, hivatásáért élő lelkes tanítóról, kiváló művésztől. /mt1/

--

bb 28. dr. vonsik gyula

k ró/fk zs bzs -cz

1971. december 14.

a tit főtitkára, az ndk tudományos ismeretterjesztő társulatának kongresszusára kedden berlinbe utazott. /mt1/

--

11.58/bzs

- 34 -

13.25
Lm

bb 20. /megkezdte munkáját a fogyasztási ... 4. folyt./bzs

t kf-ol/mm ie bzs -cz

a délelőtti szünet után dr. kovács sándornak, a szövetség elnökhelyettesének vezetésével folytatódott a tanácskozás. dr. varga imre, a mandátumvizsgáló bizottság elnöke tette meg jelentését, majd nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára emelkedett szólásra.

/beszédét mai bb 10. sz. kiadásunkban közöltük. az emaragót feloldjuk!/
f e l o l d j u k ! /

a szervezetek nemzetközi szövetsége nevében oswald paulig, az sznsz végrehajtó bizottságának tagja, a német szövetségi köztársaság fogyasztási szervezetek szövetségének elnöke üdvözölte a kongresszust. elmondotta, hogy az ez idő szerint 64 ország 255 millió szervezetet tagját tömörítő szervezetek nemzetközi szövetsége a világ legnagyobb és legrégebb nem-kormányjellegű szervezete, amely 1970-ben ünnepelte fennállásának 75. évfordulóját, ennek az évfordulónak a tiszteletére a 70-es éveket szervezetfejlesztési évtizeddé nyilvánították, csatlakozva az ensz ii. fejlesztési évtizedéhez.

- az sznsz tudatában van annak, hogy a szövetség felelősséget vállalt: hozzájárul a harmadik világ ifju szervezetek szervezeteinek támogatásához - mondotta, majd elismeréssel szólt arról, hogy a szövetség felelősségérzetének már bizonyosságát is adta: - az sznsz központi bizottságának 1970 októberi ülésén egy millió forintot ajánlott fel e célra azzal, hogy ez az összeg tíz év alatt Magyarországon használható fel.

- az sznsz-nek azonban a fejlettebb szervezetek mozgalmakkal szemben is kötelességei vannak, programjai, szemináriumai és konferenciái útján, tagszervezetei segítségével igyekszik ezeket a mozgalmakat is erősíteni és támogatni. az sznsz reméli, hogy a szövetség egyre konstruktívabb szerepet tölt be az sznsz szakosított szerveiben.

/folyt. köv./

12.10/bzs

- 35 -

13.35
Lm

bb 20. /megkezdte munkáját a fogyasztási ... 5. folyt./bzs

végezetül oswald paulig a szövetkezetek nemzetközi szövetsége nevében annak a reményének adott kifejezést, hogy a kongresszus bizonyoságot tesz a magyar fogyasztási szövetkezeti mozgalom erejéről és a vi. kongresszus óta elért eredményekkel foglalkozó jelentés mellett kijelöli a további fejlődés útját.

nemeslaki tivadar, a szot titkára, a szakszervezetek országos tanácsa nevében köszöntötte a kongresszust, majd a szövetkezeti és a szakszervezeti mozgalom hasonló vonásairól, közös feladatairól, törekvéseiről, a két mozgalom együttműködéséről beszélt. utalt rá, hogy a munkás-fogyasztási és a lakásszövetkezetek, valamint a lakossági szolgáltatások fejlesztését szolgálja a szövetség és a szot vezetőinek közelmúltban létrejött megállapodása is, amely a munkások fogyasztási érdekeinek védelmét, lakáskörülményeik javítását, szolgáltatási igényeik mind eredményesebb kielégítését jelölte meg feladatul.

a szakszervezetek úgy ítélik meg - hangsúlyozta -, hogy a munkások, mint fogyasztók gazdasági érdekképviselőire a szocialista viszonyok között is szükség és lehetőség van. a munkásfogyasztási szövetkezetek kiválóan alkalmasak a bérből és fizetésből élők áruellátásának javítására, arra, hogy gondoskodjanak a tagjaik igényeinek megfelelő áruválasztékról, körültekintő kiszolgálásról. a javító-, karbantartó-, szervíz- és egyéb szolgáltató részlegek megszervezésével elősegíthetik a szolgáltatások iránti növekvő szükségletek kielégítését. a munkás-fogyasztási szövetkezetek módot nyújtanak az üzemi kollektíváknak és a lakótelepeken élő munkásoknak, hogy ellátásukat részben saját irányításuk és ellenőrzésük alá vonják.

a szakszervezetek hatékonyan kívánnak közreműködni abban, hogy a munkások, az üzemi dolgozók megismerjék a szövetkezeti tagsággal járó előnyöket. a szot vezetősége szükségesnek tartja, hogy a szakszervezeti szervek a jövőben fokozottabban támogassák a munkás-fogyasztási szövetkezeti mozgalom fejlődését.

/folyt. köv./
12.15/bzs

- 36 -

11.13.35
An

v
bb 20. /megkezdte munkáját a fogyasztási ... 6. folyt./um

a beszámolóhoz kapcsolódva hangsúlyozta, hogy a szakszervezetek helyeslik a lakásfenntartó-és karbantartó, valamint a lakásépítő szövetkezetek tevékenységét, hálózatuk bővítését. létrehozásukat különösen indokolja, hogy a lakástulajdonosok érdeke védelme jelenleg még nincs megfelelően megoldva. fontos feladat, hogy a lakásfenntartó szövetkezetek még a műszaki átadás-átvétel előtt megalakuljanak, mert ha részt vesznek e fontos eljárásban sok bosszuságtól és anyagi kártól mentesíthetik a tulajdonosokat.

a népgazdasági lakásépítési terv teljesítésében a szakszervezetek nagy jelentőséget tulajdonítanak mind több lakásépítő szövetkezet létrehozásának. ez az építési forma alkalmas arra, hogy a munkások otthonuk megteremtésében személyesen működjenek közre. különösen helyes az az elgondolás, hogy a lakásépítő szövetkezetek az üzemek segítségével jeöjjenek létre és tevékenykedjenek. a tapasztalatok azt mutatják, hogy a lakásépítő szövetkezetek létrehozására irányuló közös felhívás érdeklődésre és megértésre talált. a szakszervezeti tanács külön is felhívta a szakszervezeti szervek figyelmét arra: vessék latba befolyásukat, hogy a nagyvállalatok önállóan, a kis-és aközépvállalatok pedig egymással összehangoltan kezdeményezzék lakásépítő szövetkezetek létrehozását.

- meggyőződésem, hogy a szövetkezeti és a szakszervezeti mozgalom közös erőfeszítése a lakásszövetkezetek létrehozására nagymértékben hozzájárulhat a munkások és a vállalati dolgozók legégetőbb lakásgondjainak enyhítéséhez -, fejezte be felszólalását nemeslaki tivadar.

illisz lászló, a kisz kb titkára felszólalásában foglalkozott a fiatal szövetkezeti tagok és dolgozók helyzetével, tevékenységével, majd szólott a szövetkezeti mozgalom és a kisz együttműködéséről. a többi között hangsúlyozta, hogy a kisz-szervezetek a szövetkezeti szervekkel együtt gazdál voltak a fiatalok szakmai tudását fejlesztő versenymozgalmaknak, kezdeményezték az ifjusági szocialista brigádok megalakulását, segítették tevékenységüket a szövetkezetek előtt álló célok sikeres megoldása érdekében. a feladatok között említette, hogy a szocialista munkaverseny-és brigádmozgalmak a jövőben erősíteni kell a szövetkezetek területén is, felhasználva ezek ember-és személyiségformáló nagy politikai, erkölcsi erejét.

/folyt. köv./

- 37 -

12.20/um

11.13.35
An

bb 20. /megkezdte munkáját a fogyasztási ...7.folyt./um

a szövetkezetek egyre nagyobb figelmet fordítanak az ifjúság sajátos fogyasztói, szolgáltatási igényeire. nagyobb szövetkezeti áruházak létrehozták fiatal adókkal a fiatalok osztályát, az ifjúsági boltokat. sokoldalúan segítik a fiatalok kulturált szórakozási igényeinek kielégítését, közreműködnek az ifjúsági turizmus szélesítésében. elismeréssel említette, hogy milyen nagy figyelmet fordítanak a szövetkezetek a tanyán élő fiatalok sajátos igényeinek kielégítésére, közéleti tevékenységük kibontakoztatására, élet-és munkakörülmények javítására.

- az egységes szövetkezetpolitikai elvek kialakulása a gazdasági irányítás mai rendjében, a szövetkezetek megnövekedett önállósága új módon veti fel az ifjúsági szövetség és a fogyasztási szövetkezetek együttműködésének szükségességét - mondotta. a feladatok között említette, hogy a fiatalokat már a pályaválasztás során, az iskolapadban kell megismertetni a korszerű szövetkezetpolitikai elvekkel. az ifjúság megnyerése a szövetkezés gondolatának alapvető fontossága, hiszen a fiatalok a jövő szövetkezői. ezért a magunk részéről is támogatjuk a szövetségnek azt a kezdeményezését - mondotta a Kisz kb titkára - , hogy a jövőben oktassák az iskolában a szövetkezeti ismereteket.

a továbbiakban Illisz László felhívta a figyelmet arra, hogy a közúti munka során az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani a fiatalok mind tudatosab és hatékonyabb részvételére a gazdasági építési munkában, a különféle termelési mozgalmakban, s általában az eddigieknél nagyobb gondot kell fordítani a több mint 250 ezer fiatal szövetkezeti tagra. a szövetkezeti szervek is bátrabban támaszkodjanak ezekre a fiatalokra, lássák el őket megbízatásokkal, nyújtsanak segítséget a fiatal szövetkezeti tisztségviselők munkájához.

- örömmel üdvözljük -, mondotta - a szövetség ifjúsági bizottságának megalakulását, elsősorban azért, mert a megszűnő mellett már megalakult néhány ifjúsági bizottság eredményes tevékenysége erre feljogosít bennünket.

/folyt.köv./

12.25 um

HC 1340

- 38 -

bb 20. /megkezdte munkáját a fogyasztási...8.folyt./um

végezetül szólott a Kisz kb titkára a már felépült több mint tízezer Kisz-lakásról, amelyek létrehozásához nagy segítséget nyújtottak a szövetkezetek is. az ifjúsági építkezéseket a jövőben lakásszövetkezeti keretekben kívánják folytatni, a IV. ötéves terv során további 10.000 lakás felépítése a cél. Illisz László kérte, hogy a megválasztandó országos tanács nyújtson segítséget a fiatalok előtakarékosságát segítő feltételek megteremtéséhez is.

a szovjet fogyasztási szövetkezetek szövetsége, a centroszozuz elnökhelyettese, a.g.jasin 60 millió szovjet szövetkező nevében üdvözölte a kongresszust és sok sikert kívánt a magyar szövetkezetek további munkájához.

beszédében foglalkozott az európai feszültség enyhítésére, a békés egymás mellett élés további gyakorlati alkalmazására és az európai országok kölcsönös együttműködésére irányuló törekvésekkel, amelyek - mint mondotta - további kedvező feltételeket teremtenek a nemzetközi szövetkezeti mozgalom egységének megszilárdításához, a szövetkezeti szervek együttműködésének szélesítéséhez is.

a szovjetunió és Magyarország szövetkezetei közötti baráti együttműködés évről-évre erősödik. tanuskodnak erről a két szervezet állandóan bővülő hagyományos tudományos-, műszaki és gazdasági együttműködésének eredményei. kölcsönösen előnyös kapcsolatokban újabb előrehaladást jelentett a centroszozuz és a szövetség 1971-1975-évre kötött hosszulejárata kereskedelmi megállapodása.

- a centroszozuz és a magyar szövetkezők - mondotta - kölcsönösen együttműködnek a szövetkezetek nemzetközi szövetségében velük és más szocialista országbeli barátainkkal összehangoljuk azokat a teendőket, amelyek a nemzetközi szervezetben ránk hárulnak. erősíteni és bővíteni kívánjuk kapcsolatainkat más országok szövetkezeti szerveivel is. szívesen fáradozunk a nemzetközi szövetkezeti mozgalom megszilárdításán, a népek közötti baráti és kereskedelmi együttműködés erősítésén, kiszélesítésén.

a centroszozuz igazgatósága nevében kifejezésre juttatta meggyőződését, hogy a szovjetunió és Magyarország szövetkezeti szervei között a szocialista internacionalizmus elvein alapuló baráti, sokoldalú együttműködés továbbfejlődik, erősödik, hozzájárulva a két ország baráti egységének, a béke és biztonság érdekében végzett szocialista együttműködésének fejlesztéséhez. /folyt.köv./
12.30/um

- 39 -

HC 1340

bb 29. intézkedési program a tanácsi beruházások feszültségének felszámolására - a szolnok megyei tanács vb ülése

vid/kz bzs -cz

1971. december 14.

a iv. ötéves terv időarányos végrehajtásának tapasztalatait értékelte keddi ülésén a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. az országoshoz hasonló beruházási feszültség elemzése során állást foglaltak az ellen, hogy egyes tanácsok a tervszerűtlenség következtében felmerülő többletköltségek rendezését a felsőbb szervektől várják. ezzel és több más hasonló jelenséggel kapcsolatban hangsúlyozták, hogy a jelenlegi helyzet megköveteli a tanácsok állami és tervfegyelmeinek a fokozását. a gazdaságpolitikai követelményeknek megfelelően, szorosabb összhangot kell teremteniük a fejlesztési célok és azok pénzügyi fedezete, a beruházási igény és a kivitelezői kapacitás között. felhívta a figyelmet a szerényebb tervezésre. a tanácsok csak olyan tervdokumentációkat fogadjanak el, amelyek egyensúlyban vannak a pénzügyi lehetőségekkel. a megyei művelődési és ifjúsági ház építésével külön is foglalkoztak. a kivitelezésre hatvanöt millió forint áll rendelkezésre. a már kész előterv viszont hetvenkilenc, illetve nyolcvankettő millió forinttal számol. a vb ragaszkodott a fedezetnek megfelelő terv elkészítéséhez. a vb végül határozatot hozott arra, hogy rövid időn belül intézkedési terv készüljön a beruházások hatékonyságának növelésére, a beruházási piac feszültségének csökkentésére. /mti/

--

bb 31. dzsemał biejedics látogatásai

t bc/gk zs bzs -cz

1971. december 14.

dzsemał biejedics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság végrehajtó tanácsának elnöke és felesége, valamint kísérete kedden délelőtt a főváros nevezetességeivel ismerkedett. a városnézésre elkísérte őket marjai józsef külügyminiszter-helyettes és kelemen lajos, a fővárosi tanács általános elnökhelyettese. utjuk először az őrs vezér téri metró-végállomáshoz vezetett, ahol fazakas györgy, a metró budapesti földalatti vasút főmérnöke üdvözölte őket. innen egy szerelvényen a deák téri végállomásig utaztak, s megtekintették a metró központi irányító termét is. közben tájékoztatták a vendégeket a földalatti vasút létesítésének történetéről, működéséről, további szakaszának építéséről. dzsemał biejedics elismeréssel nyilatkozott a látottakról és újabb sikereket kívánt a további építőmunkához, az üzemeltetéshez.

/folyt. köv./
13.10/bzs

He 1341

- 40 -

bb 31. /dzsemał biejedics ... 1. folyt./bzs

a jugoszláv vendégek a halászbástyáról gyönyörködtek a főváros panorámájában, majd a budapesti történeti muzeumba látogattak el. tarjánai sándor, a budapesti történeti muzeum főigazgatója köszöntötte, majd tájékoztatta a muzeum tevékenységéről a jugoszláv vendégeket, akik ezt követően megtekintették a „fővárosunk ezer éve”, és a „középkori királyi palota”, kiállításokat. /mti/

--

bb 30. javult a községi hatósági munka színvonala hajdu-bihar megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz bzs -cz

1971. december 14.

a községi, nagyközségi szakigazgatási szervek igazgatási hatósági munkáját tárgyalta meg keddi ülésén a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megye vezető testületének tapasztalata szerint általában tovább javult a községi szakigazgatási szervek hatósági munkája. ez különösen szembejűnő a nagyközségeknél. munkájuk színvonala helyenként eléri a városi tanácsokét. az igazgatási hatósági ügyek intézése általában törvényesen, az előírt határidő figyelembevételével történik. a nagyközségekben hozott határozatok ellen benyújtott fellebbezések aránya nem éri el a két százalékot. a végrehajtó bizottság megállapítása szerint a helyi tanácsoknak még kevés a tapasztalata a kereskedelmi és az ipari feladatok végzésében, továbbá az ellenőrzésnél. ez részben szakemberhiányra vezethető vissza, részben pedig arra, hogy például az építés - engedélyezési eljárásokkal kapcsolatban - még mindig sükségtelenül nagymértékű a kötelező adminisztráció.

a végrehajtó bizottság felhívta a szakigazgatási szervek vezetőit: vizsgálják meg, hogyan lehet még egyszerűbben és a leggyorsabban intézni a lakosság ügyeit, s a községi és nagyközségi komplex vizsgálatokhoz dolgozzanak ki irányelveket. /mti/

--

13.15/bzs

- 41 -

He 1341

bb 32. kedvez az időjárás az építőknek

vidkz bzs -cz

1971. december 14.

a száraz, csapadékmentes idő kedvez az építőknek. általában nemcsak a télre előkészített munkahelyeken tudnak zavartalanul dolgozni, hanem a szabadban is. a zala megyei állami építőipari vállalat dolgozói naponta átlagosan körülbelül egymillió forint értékű munkát végeznek el. ezt az ütemet részben az időjárás jóvoltából, decemberben is tartják. zavartalan a munka a zalaegerszegi lakásépítkezéseken is. jelenleg többek között egy 120 lakásos épület átadás előtti munkáit végzik, s a nyárihoz hasonló ütemben dolgoznak egy 10 emeletes házsor 3-ik épületén is.

zala megye legnagyobb ipari beruházása az egyesült izzó nagykanizsai fényforrásgyára. a népgazdaságilag fontos, kiemelt gyártelepen jelenleg 28 ipari létesítmény épül. a gyáregységek az eredeti ütemezés szerint készülnek, a téli napok nem gátolják az építők és szerelők munkáját. a jelenleg építés alatt lévő gyáregységeket folyamatosan a jövő év közepéig adják át és állítják termelésbe.

az építőmunkára alkalmas időjárás nagy haszna, hogy az építők folyamatosan dolgozhatnak és a költségek is kisebbek, hiszen az úgynevezett „télielésítésre”, eddig lényegében nem volt szükség. /mti/

--

bb 33. megalakult az első zalai lakásépítő szövetkezet

vid/kz bzs -cz

1971. december 14.

fiatal műszaklak és tisztviselők zalaegerszegen megalakították a megye első lakásépítő szövetkezetét. eddig csak a már kész, vagy épülő lakások leendő tulajdonosai alakítottak szövetkezetet, ez az első alkalom, amikor a szövetkezetek teljes egészében magukra vállalják az építkezés gondjait. a 2 szintes, 4 lakásos épületeket a jövő év első felében kezdik építeni a szövetkezetbe tömörült fiatalok. /mti/

--

13.20/bzs

- 42 -

ke 1410

bb 35. időjárásjelentés

bzs -cz

1971. december 14.

a meteorológiai intézet jelenti december 14-én, 13 órakor:

enyhe marad az idő.

nyugat - és közép-európa felett enyhe levegő található. ennek következtében az idő itt az évszakhoz képest szokatlanul enyhe. ugyanakkor a szovjetunió európai területe felett észak-déli pályán nagy sebességgel áramlik a sarkvidéki eredetű levegő a fekete-tenger medencéje fölé. vonulását kiterjedt havazások, hófúvások és erős lehülés jelzi. ez az áramlási rendszer a kárpát-medencét egyáltalán nem érinti, hatást időjárásunkra nem gyakorol. bár hazánk fölé a magasban továbbra is meleg levegő érkezik, a felhőtakaró miatt jelentős hőmérséklet emelkedést nem okoz.

hazánkban hétfőn felhőátvonulások voltak. szórványosan esett az eső, néhány helyen kisebb hószállingózás volt. a lehullott csapadék mennyisége azonban semhol sem haladta meg a 4 mm-t. a hőmérséklet a délnyugati megyékben 7-11, az ország többi részén csak 2-6 fokig emelkedett. ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 5, plusz 4 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, egy-két helyről kisebb esőt, hószállingózást jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 0-6 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 5,2 fok volt, a sokévi átlagnál 3,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, változatlan.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, valószínűleg eső nélkül. mérsékelt, nyugati szél. az éjszakai és reggeli órákban néhány helyen köképződés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 2, plusz 3 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: általában 5 fok körül, a tartósan ködös helyeken kevéssel 10 fok felett.

a duna vízállása budapestnél: 147 cm.

/mti/

13.27/bzs ke 1410

--
- 43 -

bb 34. kigyulladt egy sertésfiaztató és egy zszuk gépkocsi

1 - don/pá zsz bzs -cz

1971. december 14.

hétfőn a déli órákban két helyen is a tűzoltók segítségét kérték. somogy megyében, a segesdi „uj élet”, mezőgazdasági termelőszövetkezet sertésfiaztatója gyulladt ki. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a tüzet a sertésfiaztatót fűtő olajtüzelésű léghevítő berendezés műszaki hibája okozta. a tűzoltóknak 100 sertést sikerült megmenteniük, 83 malac azonban elpusztult. a kár összege mintegy 160 ezer forintba tehető. az ügyben a vizsgálat tovább tart.

a tolna megyei regöly községben, a „nép akarat”, mezőgazdasági tsz gagarin majori üzemegységének gépműhelyében gyulladt ki egy javítás alatt álló zszuk gépkocsi. salamon pál műhely-munkás - aki benzinnel tisztította a kocsi motorját - nem gondoskodott a gépkocsi feszültségmentesítéséről, s a kipattanó szikra lángra lobbantotta a benzint és salamon ruháját. salamon pál súlyos, a segítségére siető dávid lajos és farkas ferenc könnyebb égési sérülést szenvedett. a tűz következtében a gépműhely födeme és tetőszerkezete leégett. a kár összege meghaladja a negyedmillió forintot. az ügyben a vizsgálatot folytatják. /mti/

--

bb 41. „nyitott kapuk”, a győr-sopron megyei szakmunkásképző intézetekben és középiskolákban

vid/kz bzs hgy

1971. december 14.

győr-sopron megyében hatezer fiatal fejezi be júniusban általános iskolai tanulmányait. a végzősök pályaválasztási gondjainak megkönnyítésére kedden a megye összes szakmunkásképző intézete és középiskolája „nyitott kapuk”, -kal várta a 14 éveseket. az általános iskolák nyolcadik osztályaiban szünetelt a tanítás és többezren tekintették meg a szakmunkásképző intézetekben, középiskolákban - győrött, sopronban, mosonmagyaróvárott, kapuvárott, csornán - a részükre rendezett kiállítást. sok tanulót a szülei is elkísértek a pályaválasztási szaktanácsadásra. /mti/

--

13.30/bzs

- 44 -

Re 1411

bb 36. fokozódik az érdeklődés az ipari szakmák iránt heves megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz/um cz

1971. december 1.

tovább fejlesztik a iv. ötéves terv időszakában heves megyében a szakmunkásképzés hálózatát. mindenek előtt jelenleg még rendkívül kedvezőtlen kollégiumi elhelyezkedés feltételeit szándékoznak javítani. jelenleg ugyanis - mint a megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden egerben e témával foglalkozó ülésén rámutattak - az ipari tanulóknak mindössze csak 7 százaléka kaphat helyet kollégiumban. a tervciklusban egerben 300 személyes kollégium épül és javítják a tanműhelyek ellátottságát is. a tervezett fejlesztéssel kapcsolatban rámutattak az ülésen, hogy az utóbbi években a megyében megnövekedett a fiatalok érdeklődése az ipari szakmák iránt, s ez nem is véletlen, mert hiszen heves megye ipara az utóbbi évtizedben az országos átlagnál gyorsabb ütemben fejlődött. nemcsak több szakmunkásra van szükség, de ugyanakkor bővült a választási lehetőség is: sok új szakmát sajtíthatnak el, illetve gyakorolhatnak megyén belül a fiatalok. az ipari üzemek növekvő igényeinek, s a fiatalok fokozódó érdeklődésének kielégítésére a megelőző tervciklusban a megyeszékhelyen 16-tantermes szakmunkásképző iskola épült, s több nagyüzem, köztük az egrí finomszerelvénygyár és a mátravidéki fémművek korszerű tanműhelyszerelt fel. a jelentős fejlődés ellenére még mindig e-feszültség van a szükséglet és a kielégítés lehetőségei között: a megye üzemének szakmunkásképző intézetek befogadó képességét. még meghaladja a szakmunkásképző intézetek befogadó képességét. gondot okoz az is, hogy bizonyos szakmák iránt túlságosan nagy az érdeklődés, más szakmákra viszont kevés a jelentkező. ez utóbbival kapcsolatban a végrehajtó bizottság határozatot hozott, arra, hogy hatékonyabb felvilágosítással kell elősegíteni e jelenleg kevésbé népszerű szakmák iránti érdeklődés felkeltését. /mti/

--

bb 37. főleg a fiatal és a szakképzetlen dolgozók „vándorolnak”, csongrádban - a munkaerő helyzetéről tárgyalt a megyei tanács vb.

vid/um cz

1971. december 15.

csongrád üzemében is a termelés egyik gátló tényezője a fluktuáció. a felmérések szerint a „vándorlóknak”, több mint ötven százaléka öt évnél rövidebb munkaviszonnal rendelkezik.

/folyt.köv./

- 45 -

13.35/um Re 1411

bb 37. /főleg a fiatalfolyt./um

főleg a fiatalok és a szakképzetlen dolgozók változtatják munkahelyüket - állapították meg a megyei tanács vb keddi ülésén. a fiatalok fluktuációjának egyik előidézője az új belépőkkel való nem kellő törődés, a kedvezőtlen munkahelyi körülmények.

a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a munkaerő gazdálkodásban is - az eddigi gyakorlat megváltoztatásával - az extenzív fejlesztésről fokozatosan át kell térni az intenzív fejlesztésre. részben a technika korszerűsítésével, részben a vállalatokon belüli munkaerő tartalék feltárásával maguk az üzemek tehetnek ennek érdekében a legtöbbet. a munkaerő tartalékok ugyanis ott vannak a vállalatoknál, amelyeknek még sok a tennivalójuk a teljes foglalkoztatás megvalósításáig. számottevő javulás csak abban az esetben várható, ha a dolgozókat képzettségüknek és képességeiknek megfelelően foglalkoztatják, ehhez azonban feltétlenül szükséges, hogy az üzemek ismerjék saját munkaerőhelyzetüket. ezen túlmenően az intenzív fejlesztéshez tartozik a szakmai színvonal növelése, a dolgozók rendszeres továbbképzése.

a végrehajtó bizottság határozata szerint felül kell vizsgálni a megye oktatási intézményeinek szerkezeti összetételét és szükség esetén annak megváltoztatására javaslatot kell tenni. ilymódon a későbbiekben majd szabályozni lehet a különböző iskolatípusokban továbbtanuló fiatalok arányát. az ifjúság pályaválasztását pedig megyei pályaválasztási intézet létrehozásával kívánják segíteni. ez az intézmény esetenként pályaaltemassági vizsgálatok alapján tanácsot adna a hozzáfutó fiataloknak./mti/

bb 38. ,,vadvizországtól a dombvidéki gazdálkodásig,, - sajtótájékoztató a szekszárdi élelmiszer-gazdasági kiállításról

t ba/um ie cz

1971. december 14.

mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást és vásárt rendez szekszárdon 1972. augusztus 12-20. között négy dunántúli megye, baranya, fejér, somogy és tolna. erről tartott sajtótájékoztatót kedden a mém váci utcai bemutatótermében horváth józsef, a tolna megyei tanács vb elnökhelyettese. a kiállítás és a nyolc napos rendezvénysorozat fő célja, hogy ismertesse a négy megye élelmiszer-és erdőgazdálkodásában elért eredményeit. bemutatják a legkorszerűbb munkaeszközöket, technológiai és üzemszervezési eljárásokat is.

/folyt.köv./

- 46 -

13.40/um Hc 15^h

bb 38. /,,vadvizországtól afolyt./ung

a négy megye a dombvidéki gazdálkodás speciális követelményeihez alkalmazkodik. a mezőgazdasági üzemek elsősorban a szarvasmarha-és sertéstenyésztésben és a növényi fehérje termelésben játszanak fontos szerepet. a kiállításon a termékek megtekintése mellett lehetőség nyílik azok megvásárlására és kooperációk kialakítására is.

a program egyik legérdekesebb részének ígérkezik az erdőszeti, faipari és vadgazdasági bemutató, amelyhez a híres vadvizországra és a gemenci rezervátumba is szerveznek kirándulásokat hajóval és erdei vasúttal. az állategészségügy és aróvényvédelem kutatási eredményeit mezőgazdasági szakbemutatókon ismertetik a szakemberekkel. a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépkiállításán valamennyi országos gépgyártó vállalat bemutatja termékeit. a könnyűszerkezetes gazdasági épületekkel az építészeti bemutatón ismerkedhetnek meg az érdeklődők. nem teledkeztek meg a háztáji gazdaságokról sem, a kisebb gazdaságokban használható kisgépeket és eszközöket külön kiállításán mutatják be. a 8 napos eseménysorozatot gazdag kulturális és szórakoztató program, néptánc-fesztivál, fotó-és képzőművészeti kiállítás, mezőgazdasági esz-köztörténeti kiállítás, szakfilm-bemutató egészíti ki./mti/

bb 39. csaknem kilencezer fiatal tanul szakközépiskolákban borsodban - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/um kz

1971. december 15.

a szakközépiskolák helyzetével foglalkozott keddi ülésén a borsodmegyei tanács végrehajtó bizottsága. mint rámutattak, a megye e szakközépiskoláiban - tizenhét szakmacsoportban - jelenleg 8924 fiatal tanul. az új típusú iskola iránti társadalmi érdeklődés igen nagy, különösen a munkásszülők látják biztonságosabbnak a szakmai képzést nyújtó középiskolákat. ezt igazolja, hogy a szakközépiskolákban tanulók hatvanhét százaléka fizikai dolgozók gyermeke. a tapasztalatok szerint azonban a különböző szakközépiskolák iránti érdeklődés nem elég egyenletes.

/folyt.köv./

- 47 -

14.00/um Hc 15^h

bb 39. /csaknem kilencezer....folyt./um

Állóipari, gépészeti, utépitési tagozatokat csak átirányítással tudják betölteni, a vegyipari, műszerész és kertészeti ágazatokban pedig két-háromszoros a túljelentkezés. egyenetlen az iskolák tanulmányi ellátottsága, valamint szakmai és műszaki felszereltsége is. amíg a mezőgazdasági szakközépiskolákba a korszerű gyakorlókert és géppark az oktatási igényeket kielégíti, addig az ipari tagozatu intézményekben a tanulmányi felkészültsége még hiányos. az új típusu iskolák a jelenleginél több segítséget várnak azoktól az üzemektől is, amelyek részére szakembereket nevelnek. a szakközépiskolai hálózatot a negyedik öt éves tervben tovább bővítik a megyében: miskolcon és kazincbarcikán egészségügyi, ózdon pedig - a meglévő bővítése mellett - közgazdasági szakközépiskolát alakítanak ki, ezenkívül a miskolci 1-es számú és az ózdi ipari szakközépiskola új műhelyszármával

gyarapodik. a vidékről bejáró tanulók elhelyezésére leninvárosban és kazincbarcikán kétszáz, miskolcon pedig két négyszáz személyes diákszállót, illetve kollégiumot építenek. fejlesztik a meglévő szakközépiskolák szakmai felszereltségét is./mti/

..

bb 43. 2500 nyul - halóban

vid/um kz hgy

1971. december 14.

a fajta-hangsági állami gazdaság 136 ezer holdas vadrezervátumában az idén kétezer élőnyul befogását tervezték. a két nyulfogó brigád naponta kifeszített hatszáz méter hosszú hálózában a vártól több zsákmány akadt fenn: kedden már a 2500-ik tapsifülest is megfogták. az előírt szigorú állategészségügyi vizsgálat után négy napra elegendő sárgaréppával ellátva ládába kerülnek, s így utaznak új hazájukba, olaszországba, ahol jórészüket szabadon engedik vérfelzárkózás céljából./mti/

..

- 48 -

14.05/um *He 106*

bb 42. e m b a r g ó : 17.30 óráig!

a párt és a kormány nagy figyelmet szentel a bányák és a bányászok helyzetének - dr.szekér gyula miniszter köszöntötte a 75 éves jubileumát ünneplő tatabányai szénbányák dolgozóit

vid/ká bzs hgy

1971. december 14.

jubileumot ünnepeltek kedden tatabányán, a város legnagyobb művelődési házában, a népházban. megemlékeztek arról, hogy 75 évvel ezelőtt hozták felszínre ezen a vidéken az első csille szénét. a kitüntetett bányászok, a szocialista brigádok tagjai, a legkiválóbb dolgozók mellett ott voltak az ünnepeken a nyugdíjasok, a sok harcot megvívott szénmedence veteránjai. az elnökségben foglalt helyet dr.szekér gyula nehézipari miniszter, havasi ferenc, az mszmp komárom megyei bizottságának első titkára, nemeslaki tivadar, a szot titkára, simon Antal, a bányai ipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, kroszner lászló, a megyei tanács elnöke, gál istván, a tatabányai szénbányák igazgatója, a megye, a város párt-, állami- és társadalmi szerveinek több vezetője, kitüntetett bányászok.

kaszás istvánnak, a tatabányai szénbányák vállalati szakszervezeti bizottsága titkárának megnyitóját után dr. szekér gyula mondott ünnepi beszédet.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és a nehézipari minisztérium nevében köszöntötte az ország legnagyobb barnaszén termelő medencéjének dolgozóit, majd a 75 év legjelentősebb mérföldköveit elevenítette fel. 1896 decemberében megkezdődött a magyar ipar és a magyar munkásmozgalom egyik erősségének kialakulása. tatabányán a bányászok kezdetével egyidős a munkásmozgalom története. már 1898-ban sor került a szervezett bányászok első bérharcára, 1904-ben pedig kivívták a 8 órás munkaidőt. az első világháború kitörésének évében már 9 aknában termeltek és 1,7 millió tonna szénét adott a medence. a tanácsköztársaság 133 napján tatabánya bányászai egy emberként tették hitet a szocializmus mellett. bukása utáni történelemnek örökké emlékezetes dátuma marad 1919. szeptember 6-a, amikor tatabányán csendőrsortűz dördült a jogaikért tüntető bányászokra. 11-en estek a terror áldozatául. /folyt. köv./

13.55/bzs

- 49 -

NA 1510

bb 42. /a párt és a kormány ... 1. folyt./bzs

a mártírok emlékét a szeptemberi bányásznapi megünneplésével őrzi az ország. a következő évtizedekben a konjunktúra és dekonjunktúra váltakozó időszakában a tőke mindig megtalálta számítását tatabányán. újabb bányatelepítésekkel, az orosz-lányi szénmedence bekapcsolásával 1942-ben már 2,6 millió tonna szenet termelt a mák rt.

az egyre fokozódó kizsákmányolásnak, a bérharcnak, a sztrájkok évtizedeinek, a háborús rablógazdálkodásnak történelmi forduló vetett véget: 1945. március 21-én a vörös hadsereg felszabadította tatabányát. az elnyomatás éveiben illegálisban harcoló „kommunista párt bányász bizottsága”, azonnal munkához látott, hogy a szovjet parancsnokság segítségével gondoskodik az éhező népről, a termelés megindításáról. a kommunisták hívó szavára a bányászok éhezve, lerongyolódva, de nagy lelkesedéssel indították meg a termelést. a szén akkor az életet jelentette az ország népének. 1945-ben már csaknem háromnegyed millió tonna szenet adtak a tatabányaiak. 1945 februárjában pedig a már államosított tatabányai bányákból indult utjára az a felhívás, amely az országépítő mozgalomban szénecsata néven vált ismertté. 1947-ben már 1,8 millió tonnára emelkedett a tatabányai széntermelés. 1950-ben szovjet segítséggel megkezdődött a bányák korszerűsítése. 1960-ban 3 millió, 1970-ben 3 millió 350 ezer tonna szenet termelt a medence.

a tatabányai bányák a 75 év alatt 140 millió tonna szenet adtak, és ennek a felét a felszabadulás után küldték fel-színre.

a népgazdaság 1947 óta 4 milliárd forintot fordított a tatabányai bányák korszerűsítésére, a közben megyeszékhellyé nőtt város fejlesztésére. a régi bányákban is a lehetőséghez mérten gépesítették a nehéz fizikai munkát, koncentrálták a termelést. ma már a szén több mint a felét géppel rakják fel és megkezdődött a frontfejtések komplex gépesítése. az eredményekben nagy szerepe van a szocialista brigádmozgalomnak, amely már a vállalat csaknem 10.000 dolgozóját tömöríti.

/folyt. köv./
14.02/bzs

- 50 -

NA 130

bb 42. /a párt és a kormány ... 2. folyt./bzs

a miniszter említést tett a tatabányai szénbányák műszaki kutató munkájáról is, amelynek alapján létrejött a lengyel-orosz meddőhányók feldolgozására alakult, jól működő közös lengyel-magyar vállalat, a haldex.

- a párt és a kormány mindig elismerte a tatabányai szénmedence fontosságát, a bányászok érdemeit - mondotta a továbbiakban -, ez jut kifejezésre abban is, hogy 1963-ban a vállalat elnyerte a munka vörös zászló érdemrendjét, és hat alkalommal érdemelte ki a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. szekér gyula köszönetét és elismerését fejezte ki mindazoknak - köztük a szénmedence nyugdíjas dolgozóinak -, akik hozzájárultak ezekhez az eredményekhez. kegyelettel emlékezett meg azokról, akik a hét és fél évtized során az elemi erővel vívott küzdelemben, a munka hősi frontján életüket áldozták.

ezután a miniszter azokkal az intézkedésekkel foglalkozott, amelyek a magyar szénbányászat további fejlődését segítik. - tul vagyunk azon a bizonytalanságon - mondotta -, amelyek a hazai szénbányászatot a közelmúlt években körülvevették. a párt és a kormány nagy gonddal foglalkozik a szénbányászat helyzetével. a minisztertanács ez évi októberi határozata leszögezi, hogy a változatlan energiapolitikai célok, az energiaszerkezet korszerűsítési programjának folytatása mellett, fokozni kell a szénellátás biztonságát, kellő tartalékokat kell képezni. 1975-ig a széntemelés lényegében ~~marad~~ a jelenlegi szinten marad. a visontai külfejtés eléri teljes kapacitását, a mélyművelésű bányák termelése pedig az ez évi várható 23,2 millió tonnáról 20 millió tonnára csökken. 1980-ra mintegy 18 millió tonnára tervezzük a mélyművelésű termelést. ez az enyhén csökkenő irányzat különböző mértékben érinti a tíz hazai szénbányászati vállalatot. a jó minőségű szenet a fogyasztók változatlanul igénylik, s ha azt jövedelmezően termeljük, akkor a bányászok, a vállalatok és a népgazdaság is megtalálják számításukat. /folyt. köv./

14.10/bzs

- 51 -

NA 130

bb 42. /a párt és a kormány ... 3. folyt./bzs

jól tükrözi ezt a tatabányai helyzet is, hiszen a helyi bányákat alig érintette az energiaszerkezet átalakulása. a kiváló minőségű tatabányai szénből ma is többet tudnánk értékesíteni, mint amennyit termelünk.

- a kormány biztosítani kívánja a feltételeket a programban kitűzött termelés eléréséhez, a bányák korszerűsítéséhez, a még biztonságosabb munka megteremtéséhez - mondotta a továbbiakban a miniszter. ezért, figyelembe véve a népgazdaság anyagi lehetőségeit, a következő 4 évre 1,3 milliárd forintos állami támogatást engedélyezett a szénbányák saját fejlesztési alapjainak kiegészítésére. ezt a nagy összeget nagyon körültekintően kell felhasználni. a leghatékonyabban termelő új mezőket kell bekapcsolni, technológiai korszerűsítéseket, a biztonságot fokozó beruházásokat kell ebből az összegből finanszírozni. a miniszter arra kérte a tatabányákat, hogy nagyon meggondoltan, csak saját forrásaik legindokoltabb kiegészítésére pályázzanak állami támogatásért.

- a kormány nagyobb távlatban is figyelembe veszi a szénbányászatnak az energiaellátásban betöltött fontos szerepét - folytatta dr. szekér gyula. ezért a gazdasági bizottság jövő év első felében foglalkozik majd további szentermelő kapacitások - rekonstrukciók, vagy új bányák - olyan ütemű létesítésével, hogy azok 1980-ra már 2 millió tonna körüli termelést adjanak.

a szénbányászatról szóló októberi határozat a bányászok helyzetével is körültekintően foglalkozik. a korszerű fejtések, a gépek csak akkor szolgálják a közösség javát, ha hozzáértő, hivatásszerű emberek, szakképzett bányászok dolgoznak velük. a bányászok anyagi elismerésének, életszínvonalának kérdése napirenden van - mondotta a miniszter. olyan megoldást keresünk, amely anyagiakban is kifejezi a bányászok megbecsülését, és a fiatalok számára is érdekessé teszi ennek a mesterségnek a választását.

/folyt. köv./
14.17/bzs

- 52 -

NF 1830

bb 42. /a párt és a kormány ... 4. folyt./bzs

- a tatabányai bányászok régmúlt küzdelmei, a felszabadulás óta tanusított helytállása jogos büszkeséggel töltheti el a szénmedence minden dolgozóját, de egyben kötelezze arra, hogy erősítse ennek a vidéknek a magyar szénbányászatban kiérdemelt rangját. - fejezte be beszédét dr. szekér gyula.

az ünnepi beszédet követően havasi ferenc, az mszmp komárom megyei bizottságának első titkára és simon Antal, a bányaiipari dolgozók szakszervezetének főtitkára köszöntötte a jubiláló bányászokat, majd a nehézipari miniszter kitüntetéseket nyújtott át.

az ünnepi megemlékezés hangversennyel zárult. /mt1/

..-

bb. 51. Losonczi pál visszaérkezett afrikai utjáról

t/h1/jrj zs hgy

1971. december 14.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden visszaérkezett afrikai utjáról, amelynek során hivatalos, baráti látogatást tett az algériai demokratikus és népi köztársaságban, a guineai köztársaságban és a kongói népi köztársaságban.

az elnöki tanács elnökét a látogatásra elkísérte dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. korom mihály igazságügy-miniszter, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese, garavölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes, veress péter külkereskedelmi miniszterhelyettes és lakatos ernő, a kormány tájékoztatási hivatalának általános elnökhelyettese.

Losonczi pált és kíséretét a ferihegyi repülőtéren kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, lázár györgy munkaügyi miniszter, dr. lászló andor államtitkár, dr. trautmann rezső, dr. mihályfi ernő és szabó istván, az elnöki tanács tagjai, valamint hollai imre külügyminiszterhelyettes fogadta.

/folyt. köv./

14.33 rj

- 53 -

NF 1540

pb. 40. hol tanulhat tovább 200 000 diák? - tájékoztató a pályaválasztási lehetőségekről a művelődésügyi minisztériumban

t/sz6/rj zs hgy

1971. december 14.

az idei tanévben 138.800-an fejezik be az általános iskola VIII. osztályát, s 55.000-en érettségiznek a középiskolák nappali tagozatain. a csaknem 200 000 különböző korosztályú végzős diák pályaválasztási, továbbtanulási lehetőségeiről tájékoztatják kedden a művelődésügyi minisztériumban a szakemberek a sajtó képviselőit.

elmondták, hogy jövőre 58.000 középiskolás vehető fel az első osztályokba - 27.400 a gimnáziumokba, 30.600 pedig a szakközépiskolákba. az utóbbi iskolatípuson belül legtöbben - szám szerint 15.000-en- ipari jellegű képzésben vehetnek részt, nagyságrendben ezt követi a közgazdasági szakközépiskolások száma, amely 6.300 lesz.

a több mint 27.000 első gimnazista közül 12.000 diák szakosított tantervű -népszerűen „tagozatos”, - osztályban tanulhat. ezen belül várhatóan 6 000 lesz a nyelvi tagozatos osztályok tanulójának száma, 5.500 pedig a matematikai, illetve természettudományosoké.

az általános iskola VIII. osztályát befejezőkből 63-64 ezren szakmunkásképző intézetekben készülhetnek hivatásukra - mutattak rá a munkaügy illetékesei. gondot jelent, hogy bár a nyolcadikosok között nagyjából fele-fele arányban vannak a fiúk és lányok, a szakmák jellege miatt a szakmunkásképzők csak 30 százalékban tudnak lányokat felvenni. ezért is szükséges különös gonddal segíteni a lányok elhelyezését. a szakmunkásképzőkben tanulók legnagyobb része - mintegy 24 000 ipari tanuló- a gépgyártás-gépipar ágazatára jelentkezik. elsősorban lányokat vesz fel a textil- és ruhaipar - /mintegy 4.500-at/, valamint a kereskedelem és a vendéglátóipar is, /szám szerint: 8.000-et/. az élelmiszeripar és a mezőgazdaság 7.000 új elsőének is mintegy fele lánytanuló lesz.

/folyt.köv./

14.25 rj

- 54 -

NA 1545

bb. 40. hol tanulhat... 1. folyt./rj

az újonnan érettségiző 55.000 diák és a korábban végzettek közül a hazai felsőoktatási intézmények nappali tagozatain 14.500 „golya”, kezdheti meg tanulmányait. közülük 6.500-an egyetemeken, egyetemi jellegű főiskolákon lehetnek elsősök. az évek óta divatos szakokra, karokra történő jelentkezés miatt a szakemberek már most felhívják a figyelmet, hogy például országosan mindössze 320 jogászhallgató, a tudományegyetemek bölcsészkarainak tanárszakjaira pedig mindössze 420 első nyerhet felvételt. ugyanakkor a különböző műszaki jellegű főiskolákon, felsőfoku technikumokon több mint háromezer, a pedagógusképző intézményekben 3110 lesz a keretszám.

ezen a héten befejeződnek a jelentkezések a külföldi ösztöndíjakra. jövőre 366 magyar diák kezdheti meg tanulmányait határainkon kívül, legtöbben - szám szerint 254-en- a szovjetunióban. az ösztöndíjak legnagyobb része műszaki jellegű fakultásokra szól.

a továbbtanulni nem kívánó érettségizők közül 6-7 ezren tanulhatnak szakmát. a szakemberek hangsúlyozzák: elvileg minden olyan szakmát elsajátíthatnak az érettségizők, amelyet az általános iskolát végzők számára is biztosítanak - emellett természetesen a kvalifikált szakmák sokasága várja a maturáló diákokat. az érettségiző lányok közül legtöbben a kereskedelemben helyezkedhetnek el, de sok gyors- és gépiróra is számíthatnak.

kevesen tudják, hogy a gimnáziumot végzett diákok két éves szakközépiskolai kiegészítő végzetnek esti levelező tagozaton. előfeltétel, hogy a választott hivatásnak megfelelő másfél-két éves gyakorlatra tegyenek szert. az egészségügyi terület kivételével már minden szakközépiskolai típusban folyik ilyen kiegészítő képzés.

a szülők és a diákok tájékoztatásának megkönnyítésére az idén is számos pályaválasztási füzet lát napvilágot. már az általános iskolákban van az ország valamennyi középiskoláját, szakmunkás-tanuló intézetét felsoroló címjegyzék. hamarosan kapható lesz a könyvesboltokban a felsőoktatási intézményekről szóló szakszerű tájékoztató. idei újdonság a „tájékoztató a szakközépiskolákról”, című füzet, amely 60.000 példányban kerül néhány héten belül a könyvesboltokba. ez a füzet nemcsak azt közli, hogy mire képesít a szakközépiskola, hanem az elhelyezkedési és a továbbtanulási lehetőségeket is részletezi.

az általános iskolákban egyébként február 20-ig fejeződnek be a középiskolai jelentkezések. a középiskolák március elseje és 15-e között fogadják el jelentkezési lapokat a felsőoktatási intézmények nappali tagozataira. /mt1/

--

14.45 rj

- 55 -

NA 1545

bb 20. /megkezdte munkáját a fogyasztási ... 9. folyt./bzs

ezután szurdi istván belkereskedelmi miniszter a szövetkezeteknek az ország áruellátásában betöltött egyre növekvő szerepéről beszélt. elmondotta, hogy az elmúlt öt esztendőben az állami kiskereskedelem forgalma 40,5 százalékkal, a szövetkezeté 58 százalékkal fejlődött. az ország 3200 helységéből csaknem 3 ezerben - ahol a lakosságnak körülbelül a fele él - egyedül a szövetkezeti szektor képviseli a kereskedelmet. az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezeteknek megvannak a lehetőségeik a további gyorsütemű fejlődésre, hiszen a mezőgazdasági lakosság saját termelésű fogyasztása egyre jobban csökken, kedvező anyagi feltételek állnak rendelkezésre a hálózatfejlesztésre, s a szövetkezetek eddig is gyorsan, rugalmasan tudtak alkalmazkodni a változó kereslethez. a kedvező tényezők továbbra is megmaradnak, így a negyedik ötéves terv az állami kereskedelem forgalmának 37 százalékos növekedése mellett a szövetkezeti forgalom 48 százalékos emelkedésével számol. ezt a szövetkezetek tervvel, fejlesztési elképzelései is alátámasztják. a tervek szerint a bolthálózat fejlesztése a helyesen értelmezett és kívánatos verseny érdekében - kiterjed a városokra, köztük budapestre is. ezzel a szándékkal a minisztérium egyetért oly módon, hogy a városokban nem a községi bolthálózat fejlesztése és korszerűsítése helyett, hanem azzal együtt kell megvalósítani a szövetkezeti bolthálózat bővítését. a kereskedelem vezetőinek egyetértése azt is feltételezi, hogy a szövetkezetek biztosítják a forgóalapok feltöltésének és az állóeszközök növelésének helyes arányát.

a továbbiakban a gyakorlatban tapasztalható félreértések tisztázása érdekében a szövetkezeti kereskedelem felügyeletének egységes értelmezéséről, a feladatok világos elhatárolásáról beszélt. a szövetkezetek gazdasági irányításának korszerűsítésében most új szervezet átmeneti periódusában vagyunk, - mondotta a miniszter - még nem alakultak ki a szövetkezetek ágazati irányításának, szakmai felügyeletének leghatékonyabb formái, módszerei, nem számoltuk fel teljesen a múltbeli gyakorlatot sem, az eddigi tapasztalatok azonban már jelzik, hogy az irányítás korszerűsítése időszerű és hasznos volt. a szövosz és a megyei szövetségek segítsége, összekötő szerepe szinte nélkülözhetetlen a minisztériumu munkához.

/folyt. köv./

14.50/bzs

- 56 -

NA 1555

bb 20. /megkezdte munkáját a fogyasztási ... 10. folyt./bzs

végül a szövetkezetek és a tagság viszonyával, gazdasági kapcsolatával foglalkozott. hangsúlyozta, hogy célszerűnek tartja: növeljék a tagság önkéntes, anyagi részvállalását, s ezáltal érdeklődésüket a szövetkezet ügyei iránt. beszélt a kis és a nagy forgalmat lebonyolító szövetkezetek gazdálkodásával kapcsolatos problémákról, s javasolta, hogy vizsgálják meg, milyen lehetőségek vannak a kis és kevésbé tőkeerős szövetkezetek gazdaságosságának, munkájának javítására; arra, hogy áruellátási kötelezettségüknek az eddiginél magasabb szinten tegyenek eleget. hangsúlyozta a miniszter, hogy a kereskedelemre a lakosság 1972. évi megfelelő ellátása nagy terheket ró.

- ezeknek a feladatoknak a teljesítésében számítunk az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetekre, a kereskedelmi szövetkezetek másfél milliós tagságára és a szövetkezetekben rejlő társadalmi erőre - mondotta, majd befejezésül a minisztérium elismerését tolmácsolta a szövetkezeti kereskedelem dolgozóinak eddigi munkásságukért, s kifejezte jókívánásait a jövő évi munkához, eredményekhez.

a vietnami fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa képviselőiben chau tho thong, a vdk budapesti nagykövetségének első titkára szöveg fel. szólt a vietnami és a magyar népet, valamint a két ország szövetkezeti mozgalmait összefűző kapcsolatokról. hangsúlyozta, tudatában vannak, hogy a magyar szocialista munkáspárt, a forradalmi munkás-paraszt kormány, az egész magyar nép és a szövetkezeti mozgalom nagy figyelemmel kíséri, aktívan támogatja a vietnami nép szabadságának ügyét. köszönetet mondva ezért a segítségért, biztosította a kongresszus résztvevőit: a jövőben is minden erővel azon munkálkodnak, hogy ápolják és erősítsék az országaink szövetkezeti mozgalmi közötti megbonthatatlan barátságot és harcossolidaritást.

- hosszú évek óta az amerikai imperialisták brutális, népiirtó és kegyetlen bűncselekményekkel teli háborút viselnek országunk népe ellen, - mondotta. a haza megmentéséért vívott harcban a vietnami fogyasztási szövetkezetek tagsága, vállalva az egész észak-vietnami néppel minden erkölcsi-anyagi erejét latbaveti, hogy helyreállítsa és fejlessze az ország gazdasági és honvédelmi erejét; teljesíti a hátország kötelességeit déli testvéreivel szemben, teljes szívvvel támogatja a laoszi és kambodzsai népek harcát.

/folyt. köv./
14.55/bzs

- 57 -

NA 1600

bb 20. /megkezdte munkáját a fogyasztási ... 11. folyt./bzs

- szilárd meggyőződésünk - mondotta -, hoy a sok megpróbáltatás, áldozat, nehézség ellenére teljes győzelem koronázza népünk harcát, győzelmet arat az amerikai agresszió fölött, mert eltökélte magát, hogy saját sorsának ura legyen, egy emberként harcol a vietnami dolgozók pártja és a vdk kormánya helyes politikai vezetésével, s emellett élvezi a szocialista országok és az egész világ forradalmi haladó erőinek szolidaritását és támogatását.

végezetül chau tho thong a vietnami fogyasztási szövetkezetek testvéri üdvözlését tolmácsolta a magyar szövetkezetek minden tagjának.

ezután ebédszünet következett.
/folyt. köv./

bb 46. magyar vezetők részvétlátogatása a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségén

t -don bzs zs hgy 1971. december 14.

Ivan basevnek, a bolgár kommunista párt központi bizottsága tagjának, a bolgár népköztársaság külügyminiszterének, nemzetgyűlési képviselőnek tragikus elhunytá alkalmából kedden magyar állami vezetők keresték fel a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségét és őszinte együttérzésüket fejezték ki sztoio vaszilev sztanoev nagykövetnek abban a gyászban, amely a bolgár népköztársaságot érte a külügyminiszter halálával.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nevében dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter és marjai józsef külügyminiszterhelyettes fejezte ki részvétét. Lerótták kegyeletüket a külügyminisztérium és más állami és társadalmi szervezetek képviselői, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők vezetői és tagjai. /mti/

15.00/bzs

- 58 -

NA 1600

gbb. 44. felavatták a ceglédi husipari állatorvosi ellenőrző állomást

vid/gö/rj kz hgy

1971. december 14.

cegléden, a pest nógrád megyei állatforgalmi és husipari vállalat telepén kedden felavatták a husipari állatorvosi ellenőrző szolgálat új állomását. az évek óta cegléden működő szerv régi helyén képtelen volt ellátni megnövekedett feladatát. a csaknem kémillió forintos költséggel létrehozott, korszerűen berendezett épületben vizsgálják a ceglédi husipari vállalat valamint a szolnoki vágóhid termékeit. különösen a helybeli vágóhid ad sok munkát a szolgálatnak. az ország egyik legkorszerűbb vágóhidján ugyanis percenként vágnak egy sertést, s naponta 150 mázsa hentesárut küldenek az üzletekbe. a jövő évben azonban csaknem duplájára emelkedik a vágóhid termelés e és várhatóan jelentősen növekszik majd az exportja is. /mti/

-.-

bb. 45. százezer disznótor a hajduságban

vid/kz/rj hgy

1971. december 14.

a karácsonyi ünnepek előtt - bár az időjárás nem kedvező - megkezdődtek a disznótorok a hajdusági községekben. a becslések szerint téli hónapokban mintegy százezer kövér sertést vágnak le csatládi fogyasztásra, s ez kevesebb, mint a korábbi években. a csökkenést az urbanizációval továbbá a foglalkozási körök jelentős változásával valamint a viszonylagosan jobb központi ellátással magyarázzák. különösen a nagyobb városokban vágnak kevesebb sertést háztáji szükségletre. /mti/

-.-

15.30 rj

- 59 -

NA 1600

bb. 58. / megkezdődtek... 1. folyt./rj

jugoszláv részről a tárgyaláson részt vett dzsemał bijedics, a jugoszláv szocialista szövetség köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnöke, geza tikvicki, a szövetségi végrehajtó tanács tagja, dr. braniszlav ikonics, a szerb végrehajtó tanács alelnöke, jaksa petrics, a szövetségi külügytitkár első helyettese, dr. ziga vodusek, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete, jan jernej, a szövetségi külkereskedelmi titkár helyettese, djuro vukolics, a szövetségi külügyi titkárság fősztályvezetője, és branko mikasinovics, a végrehajtó tanács elnökének külpolitikai tanácsosa. /mti/

--

bb. 52. ipari szövetkezetek kiállítása balatonfüreden

vid/kz/rj hgy

1971. december 14.

kedden balatonfüreden megnyílt a veszprém megyei ipari szövetkezetek kiállítása. a bemutatón a külkereskedelem képviselőinek vonultatták fel exportra szánt termékeiket. a pápai háziipari szövetkezet kötöttárakat, - elsősorban gyermek ruhákat és pulóvereket-, a várpalotai vegyes ktsz a modern vegyiparban és a kohászatban használható korszerű munkavédelmi ruházati cikkeket, a veszprém és vidéke szolgáltató és háziipari szövetkezet pedig a balatoni tájjelleg hagyományait őrző ajándéktárgyakat állított ki. a népi kerámiák, a fából és bőrből készült disztárgyak különösen nagy érdeklődést keltettek. a külkereskedelmi export lehetőségeket lát e kézíleg megmunkált szövetkezeti termékekben.

a veszprém megyei ipari szövetkezetek termékbemutatója során a kis és nagykereskedelem, csütörtökön pedig a szövetkezeti áruházak képviselőit fogadja. /mti/

--

16.00 rj

62.-

NA 16²⁰

bb. 53. több borsodi bányauzem befejezte éves tervét

vid/kz/rj hgy

1971. december 14.

a borsodi szénmedencében elsőként a bükkaljai, majd kedden az edelényi bányauzem dolgozói fejezték be éves tervüket. a két üzem az év végéig előírásán felül még hetvenháromezer tonna szenet ad a népgazdaságnak. kedden délelőtt eleget tettek éves kötelezettségüknek az erenyői és az alberttelepi 1-es akna dolgozói is. a két aknából szilveszterig előreláthatólag tizenhátezer tonna többlet szenet szállítanak majd a felszínre. /mti/

--

bb. 55. helytörténeti bizottság kőszegen

vid/fm/rj hgy

1971. december 14.

kedden helytörténeti bizottság alakult kőszegen a helyi tudományos élet és kutatómunka fellendítésére. a 24 tagú társadalmi testület irányításával elkészítik kőszeg első monográfiáját. a bizottság elnökéül szövényi istván muzeumigazgatót választották. nyolctagu intéző bizottságot is alakítottak a helytörténeti munka koordinálására.

a gazdag történelmi multu város levéltárának nyújt alapot az előreláthatólag három évig tartó adatgyűjtő-feldolgozó munkához. emellett kapcsolatba lépnek a város régi családjaival, amelyek szintén értékes adalékokkal egészíthetik ki a levéltári anyagot. a schatzl-család - ősi kovácsdinasztia utódai - például éppen néhány hónapja ünnepelték 250 éves jubileumukat, a lauringer lakatos-vasas dinasztia, a kiterjedt levelezést folytatott kappel-familia és lovassy andor egykori helytörténész özvegyével is találkoznak a helytörténészek. /mti/

--

16.08 rj

- 63 -

NA 16⁴⁰

bb. 56. ülést tartott az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága

t/pr/rj zs hgy

1971. december 14.

dr. gonda györgy elnökletével kedden a parlament gobelin termében ülést tartott az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága. a tanácskozáson - amelyen részt vett dr. prieszol olga, az országgyűlés jegyzője, dr. varga józsef, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese és pulai miklós, a magyar nemzeti bank első elnökhelyettese - a képviselők megvitatták az igazságügyi minisztérium, a legfelsőbb bíróság, az ügyészségek, valamint a tanácsok jövő évi költségvetésének tervezését.

az igazságügyi minisztérium, a legfelsőbb bíróság, valamint az ügyészségek 1972-es pénzügyi prognózisáról dr. szilberekny jennő igazságügyminiszter-helyettes, dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, és dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese tájékoztatta a bizottság tagjait. a tanácsok költségvetésének alakulásáról, a pénzügyi és a gazdasági terv kölcsönhatásairól dr. garamvölgyi károly, a pénzügyminiszter első helyettese tartott előadást. elmondotta, hogy az államigazgatás helyi szerveinek 1972-es költségvetési előirányzata lényegében már korábban kialakult, mert a tanácsok nem egy esztendőre szóló, hanem középtávú pénzügyi terv alapján dolgoznak. az 1972-es költségvetés tehát nagyjából ugyanolyan részesedési és bevételi aránnyal számol, mint a negyedik ötéves terv tanácsokra vonatkozó része.

a bevételi források hosszabbtávú meghatározása elősegítette a tanácsok önállóságának, felelősségének és gazdasági érdekeltiségének növekedését, pénzalapjuk feladataikkal arányos alakulását. mindemellett az 1972-re már korábban meghatározott állami hozzájárulást - különböző, időközben született központi intézkedések miatt - jónéhány millió forinttal meg kellett tetézni; a tanácsok jövő esztendei költségvetésének összege csaknem 12 százalékkal haladja meg az ideit. a tanácsok kiadási szükségleteik meghatározásánál érvényesítik a népgazdasági tervvel összehangolt középtávú pénzügyi terv 1972-re szóló előirányzatait, a pénzügyi ellátás színvonalában tapasztalható eltérések mérséklésére vonatkozó központi irányelveket, s a helyi igényeket. a tanácsok jövő esztendei kiadásai 32.5 százalékat a szociális és egészségügyi ellátásra, 36.9 százalékat kulturális feladatokra, 16.2 százalékat kommunális és gazdasági célokra fordítják, 14.4 százalék jut igazgatási, rend- és jogbiztonsági, felújítási kiadásokra, évközi tartalékra.

/folyt.köv./

16.12 rj

- 64 -

NF 16⁹⁷

bb. 56. / ülést tartott... 1. folyt./rj

a megnövekedett feladatok a tanácsoknál is megköveteli a gazdálkodás színvonalának emelését. a beruházásoknál például szélesebb körben kell alkalmazni az előnyösebb megoldások kiválasztásához szükséges gazdaságossági számításokat, s a kiadást össze kell hangolni az elérhető bevételekkel. a körültekintőbb és takarékosabb gazdálkodás lehetőséget nyújthat a helyi igények további kielégítésére.

az előterjesztéseket követő vitában több képviselő hangoztatta: javítani kell a bíróságok munkakörülményeit, növelni kell technikai felszerelésüket. felvetődött, hogy elburjánzottak a vállalatok közötti „fülemile-perék”, egyszerű megegyezéssel is megoldható ügyeket mind nagyobb számban visznek bíróság elé. bizonyos polgári per kategóriáknál emelni kellene az eljárási díjat, ez talán megfontolásra készítené a nótórius pereskedőket. t

a tanácsi költségvetéssel kapcsolatban felhívták az illetékesek figyelmét: néhány tanács bizonyos fejlesztési célokra már korábban lekötötte várható bevételi többletének, pénzmaradványainak egy részét. időközben a pénzügyi strukturaváltozás miatt ezek a pénzek alaposan megcsappantak, korántsem szolgálhatnak már az eredeti elképzelések fedezetül. vita alakult ki a költségvetési törvénytervezet egyik passzusa körül is, amely kimondja: a költségvetés és a fejlesztési alap közötti átcsoportosítást csak a célcsoportos lakásépítéssel és az ehhez kapcsolódó víz-, csatornahálózat-fejlesztéssel összefüggő beruházások megvalósítása érdekében lehet végrehajtani. a képviselők véleménye szerint ez a szigorú megkötés sújtja a lakásépítéssel nem foglalkozó tanácsokat, pedig azok számszerűen is többen vannak.

a vitában felszólt dr. nezával ferenc, dr. antalfy györgy, s. hegedüs lászló, bartha jános, dr. szokola károlyné, kardos vilmos és györe sándor országgyűlési képviselő.

a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság délután a fővárosi tanácshoz látogatott, ahol a hatósági munkavégzés budapesti tapasztalataival ismerkedett. /mti/

--

16.20 rj

- 65 -

NF 16⁵⁰

bb 54. az eötvös Loránd tudományegyetem vezetőinek és az egyetemen végzett fiatal pedagógusok találkozója kaposvárott

vid/fm/ny hgy

1971. december 14.

az eötvös Loránd tudományegyetem és somogy megye párt- és állami vezetői között létrejött kapcsolat eredményeként néhány évvel ezelőtt alakult meg az egyetemen tanuló somogyi fiatalok klubja. az itt tanulókat a megye vezetői rendszeresen felkeresik és tájékoztatják őket a megye gazdasági, kulturális életéről és problémáiról. ez a kapcsolat most újabb formával bővült: kedden első ízben került sor kaposvárott a somogyiak klubja programja keretében az eötvös Loránd tudományegyetem vezetői és az ott végzett fiatal pedagógusok találkozására. dr. nagy károly az eötvös Loránd tudományegyetem rektora, a természettudományi és bölcsész-tudományi kar dékánja vezetésével az egyetem két karának képviselői vettek részt a latinca sándor megyei művelődési központban megrendezett baráti beszélgetésen, ahol az elttén a négy-öt évvel ezelőtt diplomát szerzett és a megyében működő fiatal pedagógusok adtak számot munkájukról, illetve arról, hogy a gyakorlatban mit tudtak megvalósítani az egyetemen tanultakból. a résztvevőket horváth lajos a megyei tanács művelődési osztályának vezetője köszöntötte és tájékoztatójában többek között elmondotta, hogy somogy 321 középiskolai tanára közül 98 végzett az eötvös Loránd tudományegyetemen, akik 1-15 éve dolgoznak tanári pályán. a megyében szerzett tapasztalatokból kiindulva megemlítette azokat a problémákat is, amelyek az egyetemi oktatásban észlelhetők. így például az egyetemeken nem foglalkoznak kellő mértékben az egyes szaktárgyak módszertanának elsajátításával és a hallgatók nem kapnak megfelelő ösztönzést a didaktikai és metodikai kérdések alapos elemzésére. általános tapasztalat, hogy az egyetemről kikerülő fiatalok tudományos képzése magasabbrendű, mint pedagógiai tájékozottsága. a nevelőmunka színvonalának növelése érdekében fontosnak tartják a pszichológiai képzés fokozását is. ez az alapja a tanulók megismerésének, személyiségük továbbfejlesztésének, képességeik kibontakoztatásának. a vitában szó esett a továbbképzés fontosságáról is, majd dr. nagy károly rektor tájékoztatta az egykori hallgatókat azokról a változásokról és törekvésekről, amelyek az elmúlt években végbe mentek. többek között arról a törekvésről, hogy a hallgatókat megtanítsák a mesterségre is a tudományos háttér és gondolkodás megtartása mellett.

/folyt köv/
16.15/ny

-66-

NA 1600

bb 54. / az eötvös Lorándfolyt/ny

a baráti beszélgetést - amely mind az egyetem, mind a fiatal pedagógusok részére hasznos volt - a jövőben bővítik, hogy eleven kapcsolat alakuljon ki és a gyakorlati életből szerzett jó tapasztalatokat felhasználva az egyetemi oktatásban a tanárképzés színvonalát növelhessék.

a tanácskozás után biró gyula, a megyei pártbizottság titkára és dr. várkonyi imre, a megyei tanács elnökhelyettese fogadta az egyetem vezetőit, majd közösen megtekintették a balatonboglári állami gazdaságot. /mti/

--

bb 59. sok a baleset - szigoruan ellenörzik a termelöszövetkezetek munkavédelmi helyzetét - a komárom megyei tanács vb ülése

vid/kz/ny hgy

1971. december 14.

a gépesítés állandó fejlődése, a növekvő mennyiségű szállítás, a kiegészítő tevékenység bővülése megsokszorozza a termelöszövetkezeteknél a baleseti forrásokat. komárom megye közös gazdaságaiban az 1967 évi 600-zal szemben tavaly 811, az idén az első háromnegyed évben 682 baleset történt. jóllehet az utóbbi években rendszeressé vált szigorú ellenörzés következtében már nincsenek titkolt balesetek, a szám mégis nagyon figyelmeztető. ezért a megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén ismételten foglalkozott a termelöszövetkezetek munkavédelmi helyzetével.

a vb korábbi rendelkezései alapján ma már mindenütt megfelelő iskolai végzettséggel rendelkező személy látja el a biztonságtechnikai munkakört. az új dolgozóknál megkövetelik az előírt általános orvosi vizsgálatot, a speciális munkakörben foglalkoztatottakat pedig rendszeres időszakos vizsgálatra küldik. legtöbb helyen megfelelően elkészítették a szövetkezet munkavédelmi szabályzatát, és a negyedik ötéves terv feladataival összhangban kidolgozták a távlati munkavédelmi intézkedési tervet is. gondot okoz azonban, hogy sok esetben olyan elavult gépeket is használnak, amelyeket már ki kellene selejtezni. nem megfelelő a szállítási-rakodási munkák gépesítése sem. csapadékos időben nagy baleseti forrást jelentenek - különösen a hegyes-dombos vidékeken - az üzemi földutak. a gépjavitó- és karbantartó műhelyek felszerelése legtöbb esetben nem elégíti ki az óvórendszabályok követelményeit. a tsz dolgozók szakmai fejlődése nem mindig tart lépést a technológia fejlődésével, így a munkavédelmi oktatás gyakran formális. sok esetben a meg nem engedett időben történő italozás a baleset okozója.

/folyt köv/
16.20/ny

-67-

NA 1600

bb 59. / sok a baleset.....folyt/ny

a megyei tanács mezőgazdasági osztálya az illetékes állami és társadalmi szervekkel közösen nagyon következetesen ellenőrzi a termelőszövetkezetek munkavédelmi helyzetét. az utóvizsgálatoknál azt tapasztalják, hogy általában a kijelölt intézkedéseket megteszik. néhány esetben azonban szabálysértési eljárást kellett indítani a tsz vezetők ellen, és egyes üzemek, üzemrészek munkáját azonnal le kellett állítani. a kormányhatározatnak megfelelően kidolgozott megyei munkavédelmi intézkedési terv alapján most tanfolyamot tartanak a tsz-ek balesetvédelmi, tűzrendészeti és rendészeti megbízottai számára. a vb ülésen határozatot hoztak arra, hogy a megye valamennyi közös gazdaságában, a társulásoknál, a mellék és segédüzemekben a jövő év márciusáig felülvizsgálják a munkavédelmi helyzetet. /mti/

-. -

bb 60. elkészült az első épület a bővülő nyergesujfalui eternitgyárban

vid/kz/ny hgy

1971. december 14.

a nagymértékben bővülő nyergesujfalui eternitgyárban elkészült az első új épület. a komárom megyei építőipari vállalat dolgozói kedden megkezdték a 18 lakásos ház átadását. egyelőre az építők felvonulási épületként használják majd, ugyanis egyidejűleg már két nagy létesítményen dolgoznak az üzemben. az új tmk csarnokban már a födémekeket szerelik, míg az új lemezgyártó csarnoknál az alapot cölöpözik. ez a munka a jövő év közepéig is eltart. ugyanis a duna partján fekvő üzem csak az árterület felé tud terjeszkedni. a kavicsot és különféle anyagokkal feltöltött terep viszont laza szerkezetű, ezért sok ezer nagy teherbírási cölöpöt kell levenni. már megérkezett a szovjetunióból vásárolt cölöpverő is, és így 5 géppel készítik az épület alapjait.

a szilikátipari központi kutató - és tervező intézet tervei alapján 650 millió forintos költséggel korszerűsítik, bővítik a gyárat. korszerű, termelékeny gépekkel, változatlan munkaslétszám mellett, háromszorosára növelik az eternitlemezek gyártását. a bővítés nagyon jelentős az egész népgazdaság számára, hisz közzismert, hogy a beruházási feszültségekhez az építőanyagipari termékek hiánya is hozzájárul. a tervek szerint az utolsó gépegységet 1974-ben helyezik üzembe. ha eléri a teljes kapacitást, a jelenlegi évi 6.7 millió négyzetméterrel szemben 22 millió négyzetméter lemezt készítenek majd. a bővítéssel együtt szociális beruházásokra is sor kerül: többek között új üzemi fürdőt, munkásszállót építenek. /mti/

-. -
-68-

16.30/ny

NA 16⁵⁴

bb 51. Losonczy páál visszaérkezett1.folyt/nh

a megérkezés után Losonczy páál a repülőtéren nyilatkozott afrikai utjáról:

- amint arról a magyar közvélemény már részletesen értesült - mondotta-, három afrikai országban tettünk látogatást, ezen kívül - uton hazafelé - további két állam vezetőivel találkoztunk: a csád köztársaság elnökével és máltai fő kormányzójával, illetve miniszterelnökével. tizenhat napi távollét után természetesen nagyon jó érzés itthon lenni. a hazaérkezés örömét még fokozza, hogy a három afrikai országban az ottani vezetők meghívása alapján tett látogatásunk, valamint a hazautazásunk közben történt spontán találkozások egyaránt hasznosan szolgálták azokat a törekvéseinket, amelyeknek célja: gyümölcsöző együttműködés kialakítása minden országgal.

- mostani utunk során mindenekelőtt kapcsolataink elmélyítésére törekedtünk azokkal a haladó afrikai országokkal, amelyekkel sok tekintetben azonosak a céljaink, másrészt kifejezésre akartuk juttatni, hogy minden tekintetben támogatjuk ezeket a rendszereket. véleménycserét folytattunk nemzetközi kérdésekről - ezek megítélésében nézeteink azonosak, illetve közel állnak egymáshoz - s egyben tájékoztatást adtunk a saját belső helyzetünkről. ezt egyébként el is várták tőlünk, ugyanis tapasztalatainkat sokrétűen fel akarják használni országaik építése során.

- a kétoldalu kapcsolatok is szóba kerültek a tárgyalásokon. nyolc államközi egyezményt kötöttünk a három afrikai országban. ezek az egyezmények hosszabb távon szabályozzák az együttműködést, elsősorban a műszaki-tudományos kapcsolatok kérdését. ezen kívül gazdasági, valamint árucsereforgalmi egyezményeket kötöttünk. azt tapasztaltuk, hogy a meglátogatott afrikai országokban a magyar népköztársaság nagy tekintélynek örvend, s ugyancsak megemlíthetem a csád köztársaság elnökével folytatott megbeszélésünket is, amelynek során kölcsönösen kinyilvánítottuk készségünket a diplomáciai kapcsolatok felvételére. afrikának ez az országa is igyekszik sokoldalúan felvenni az érintkezést hazánkkal. tehát olyan országokban is, amelyekkel eddig diplomáciai kapcsolatunk sem volt, a magyar népköztársaságnak tekintélye van, tapasztalatainkra igényt tartanak, kapcsolataikat fejleszteni akarják velünk.

/folyt köv/

-69

17.05/ny

NA 17¹⁵

bb 51. / Losonczi pál.....2.folyt/ny

meleg szavakkal emlékeztt meg Losonczi pál az afrikai országokban tapasztalt baráti fogadtatásról, amely - mint mondotta - egyben elismerése az általunk folytatott következetes politikának, az építőmunkában elért sikereinknek. ismerik eredményeinket és elismerik munkánkat. s ami a találkozásunk nagyon fontos tapasztalata: érzik és tudják, hogy egyenrangu partnernek tekintjük a meglátogatott afrikai országokat, s felismerték azt is, hogy a szocialista országok a gazdasági együttműködés területén is a teljes egyenjogúságra törekcsenek velük.

említést tett Losonczi pál az algériában, guineában és a népi kongóban lezajlott lelkes hangulati nagygyűlésekről, ahol százezrekkel volt alkalmuk találkozni. a tiszteletünkre tartott nagygyűlések lelkes hangulata - mondotta-, a szívélyes fogadtatás az afrikai népek haladás iránti igényét, a szocialista országok iránti tiszteletét, megbecsülését tükrözte. országainkban függetlenségük támaszát látják, s világossá vált számukra önállóságuk csak akkor lesz teljes, ha gazdaságilag is felszámolják függőségüket azoktól a volt gyarmattartó hatalmaktól, amelyek jogilag ugyan megadták függetlenségüket, gazdaságilag azonban változatlanul elnyomják ezeket az országokat. számos jel mutatja az afrikai népeknek azt a határozott szándékát, hogy ezen változtassanak. sok olyan kiváló vezetővel találkoztunk, akikben az elhatározás megvan, hogy országuk természeti kincseit, hazájuk dusan termő földjeit népük javára hasznosíták. ehhez kérnek segítséget tőlünk a szakemberképzésben, a még javarészt feltáratlan természeti kincsek kiaknázásában, országuk iparának fejlesztésében. mi a magunk részéről szívesen vállalkozunk arra, hogy erőnkhez, lehetőségeinkhez mérten segítsük ezekt az országokat a gyarmati mult örökségeinek felszámolásában, a nép életkörülményeinek javításában - mondotta befejezésül Losonczi pál.
/mti/

-.-

-70-

NA 1750

bb 61. a kézbesítők élet- es munkakörülményeiről tárgyalt a postások szakszervezetének központi vezetősége

t/kf/rj ie la

1971. december 14.

kedden tartotta idei utolsó ülését a postások szakszervezetének központi vezetősége a postások benczur utcai művelődési központjában. a szakszervezet vezető testülete egyebek között a postai kézbesítők élet- és munkakörülményeivel foglalkozott.

a központi vezetőség terjedelmes, gondos, elemzés alapján készült beszámolót vitatott meg. megállapította, hogy a kézbesítéssel kapcsolatos panaszok 70 százaléka jogos, gyakran előfordulnak több napos késedelmek, s nem egyszer az is, hogy szünetel a postai kézbesítés. az ok: a munkaerőhiány. budapesten például 130 távirat- és csomagkézbesítővel van kevesebb a szükségesnél. a fővárosban egyre csökken a kézbesítők száma, ugyanakkor újabb területek épülnek be lakásokkal, a levélpostai küldemények, a táviratok, a csomagok forgalma is növekszik.

a kézbesítők működési területe behálózza az egész országot. a több mint 13 ezer kézbesítő csaknem fele nő, a hírlapszolgálatnál pedig még ennél is magasabb, 80 százalékos a nők aránya. a másutt kínált jobb, könnyebb körülmények kedvezőbb munkaidőbeosztás, s a magasabb keresetek miatt sokan elhagyják a postát. a munkaerővándorlás összefügg a munkafegyelem lazulásával is, de a kiválások okai között első helyen az alacsony bér, a vasárnapi szolgálat, a hosszú munkaidő, a szabadszombat hiánya szerepel. miután egyre kevesebb a régi kézbesítő, - a postás gárda öregszik-, s mind nehezebb az utánpótlás, elkerülhetetlenül gyarapszik a szakképzetlen dolgozók száma. ez mind nagyobb feladatot ró a csökkenő törzsgárdára, amelynek keresetét az új bérrendszer bevezetése sem oldotta meg, hiszen igen alacsony szintű kereseteket kellett rendezni.

/folyt.köv./

17.15 rj

-71-

NA 1750

bb 61. / a kézbesítők... 1. folyt./rj

a központi vezetőség egyértelmű megállapítása: a kézbesítők megterhelése ma már azon a fokon van, amelyen túl a munka az egészség, az ember rovására megy. a szakszervezet vezetői tartatlannak ítélik meg ezt a helyzetet, s szükségesnek tartják hogy a munkával arányosan növeljék a kézbesítők létszámát, teremtsék meg ehhez az anyagi feltételeket. a központi vezetőség hangsúlyozta a tartalék-kézbesítői állomány szükségességét is, mert ennek hiányában még az évi szabadságokat sem tudják kiadni.

a központi vezetőség határozatban rögzítette a problémák megoldásával kapcsolatos tennivalókat. egyebek között javasolta a postavezérigazgatóságnak, hogy kiemelten foglalkozzon a kézbesítőhálózat létszámellátásával, intenzívebb szakképzésükkel, munkakörülményeik javításával, elszámoltatásuk fokozottabb gépesítésével, a külteklői kézbesítői rendszer korszerűsítésével, s a kézbesítők bérének javításával. miután a korábbi rendezés során sokan nem érték el az alsó bérhatárokat, a jövő évi bérfejlesztésből kell ezt számukra biztosítani. ugyancsak gondoskodni kell a munka, a gyakorlati évek szerinti differenciált bérezésről. a határozat külön foglalkozik a szakszervezeti szervek feladataival, amelyek között a szakvezetés fokozottabb támogatása, a postára kerülő új dolgozók nevelése, a kézbesítők bérének, jövedelmének állandó ellenőrzése, a munkafegyelem javítása, a szakmai és az állami oktatás szervezése szerepel. /mt1/

--

bb. 20. /megkezdte.... 12. folyt./rj

az ebédszünet után a szovosz másik elnökhelyettese, bartolák Mihály vette át az elnöki tisztet, majd a testvérszervezetek képviselőjének adta át a szót:

rév Lajos, az okisz elnöke a több mint 320 ezer ember tevékenységét egyesítő ipari szövetkezeti mozgalom üdvözlését, elvtársi jókívánságait tolmácsolta a kongresszuson. elmondotta, hogy az ipari szövetkezetek az idősebb, tapasztaltabb, létszámban nagyobb testvérmozgalomból sok jó gyakorlati tapasztalatot vettek át megalakulásuk óta.

az utóbbi években többszörösére nőtt a közvetlen áruforgalom az ipari és a fogyasztási szövetkezetek között, ami azért is fontos, az ipari szövetkezeteknek, mert ily módon közvetlenül, áttétel nélkül jutnak el hozzájuk a fogyasztóknak napjainkban oly gyorsan változó igényei.

/folyt.köv./

17.25 rj

-72-

NA 1700

bb. 20. / megkezdte... 13. folyt./rj

az utóbbi időben kibontakozott a helyi ellátást segítő, választékot bővítő, illetve foglalkoztatási kérdéseket megoldó együttműködés is. kölcsönös előnyökkel járó, korszerű, a szükségleteknek megfelelő együttműködési formák alakulnak ki például a lakásépítő és lakáskarbantartó, valamint az ipari szövetkezetek között. ennek nemcsak a kivitelezésben vannak meg az előnyei, hanem akkor is, amikor igénybe veszik az építőipari szövetkezetek tapasztalatait, s kölcsön formájában gépeket, berendezéseiket. ezt az együttműködést mindkét ágazatnak szélesítenie kell. régi hagyományt folytatva gyarapodik a közös vállalatok köre is.

- nagy jelentőséget tulajdonítunk a külkereskedelmi közös értékesítésnek - mondotta rév Lajos - ugyancsak nem kis jelentőségű az a legutóbb kötött megállapodásunk, amelynek keretében a gépi adatfeldolgozás korszerű formája oldható meg. lehetővé teszi a magasabb igényeket kielégítő üzemszervezést, a változások naprakész kimutatását, az elhatározásokhoz szükséges jobb információkat, az irányítás korszerű formáját. az elmúlt években törekedtünk a nagyobb igényű szolgáltatási formák közös létrehozására, az áruházi üzletberendezések csomagológépek, hűtőberendezések közös fejlesztésére. jó példája volt ennek a budapesti nagyvásártelenen a zöldség-gyümölcs tisztítása, előrecsomagolása, s a hűtőberendezések országos szervizhálózatának kiépítése.

szólt rév Lajos arról is, hogy szaporodnak a közös kutatási programok, s hogy fontosnak tartják a mozgalmi együttműködés további formáinak, lehetőségeinek kibontakoztatását is. különösen a negyedik ötéves terv kívánja meg az eddigieknél is szélesebbkörű, szervezettebb együttműködést. a feltételek adottak, s a kongresszus elé terjesztett határozati javaslat végrehajtása során meg lesz erre a lehetőség.

- amikor az ipari szövetkezeti mozgalom nevében jókívánságaimat fejezem ki - mondotta - egyben azzal a kéréssel fordulok önökhöz, hogy a területi koordinációs bizottságokban és az ipari szövetkezetekkel való mindennapos találkozásaik során segítsék elő a kongresszusunkon elfogadott tíz éves fejlesztési programunk megvalósítását, a termékösszetétel korszerűsítését, s hosszabb időre szóló megállapodások kötésével támogassák a termelés stabilitását, az igényekhez való jobb alkalmazkodását

/folyt.köv./

17.30 rj

-73-

NA 1700

bb. 20. / megkezdte... 14. folyt./rj

végezetül rév Lajos annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az együttműködés megsokszorozza különféle szövetkezeti ágazatok erejét, munkájának hatékonyságát.

Ligeti László főtitkár a kereskedelmi- pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének üdvözlését tolmácsolta a kongresszusnak, elmondotta, hogy a kpvdz több mint 400 ezer főnyi tagságának egyharmadrésze, 130 ezer dolgozó tvékenyedik a fogyasztási és értékesítő szövetkezetekben. a szakszervezet megállapítása szerint a közelmúlt években örvedetesen fejlődtek a fogyasztási szövetkezetekben dolgozók élet- és munkakörülményei, ugyanakkor rámutatott a főtitkár arra is, hogy számos probléma vár még megoldásra.

- ismeretes - mondotta-hogy a szövetkezeti bolthálózat pozitív irányu és ütemű fejlesztése mellett is sok még a kisközségekben külterületeken működő olyan boltok száma, ahol a dolgozóknak még kedvezőtlen körülmények között kell feladataikat elvégezniük, a jövőben fokozott figyelmet kell fordítani helyzetük javítására. ezeken a helyeken ~~is kedvezőtlenebbül alakult a munkaidő~~ mint másutt, nem egyszer mértéktelenül sok a túlórázás, a túra-járatokra való várakozás és a helyi adottságokkal járó nehézségeket még fokozzák a bérezési problémák.

a szövetkezetek vezető testületeivel egységes az állafoglalásunk a munkaidő csökkentés mielőbbi megvalósítását illetően is.

/folyt.köv./

bb. 62. megemlékezés bebrits Lajosról

t/ba/rj ie la

1971. december 14.

bebrits Lajos volt közlekedési és postaügyi miniszterre emlékeztek kedden, születésének 80. évfordulóján.

a kerepesi temető munkásmozgalmi panteonjában barátai, egykori harcstársai helyezték sírjára a kegyelet koszorúit. főlvári László közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes méltatta a magyar és a nemzetközi munkásmozgalmában, s a hazai közlekedés fejlesztésében szerzett érdemeit.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium klubtermében az évforduló alkalmából emlékkiállítás rendeztek és levetítették a bebrits Lajos emlékét idéző hirodó- és dokumentumfilmeket. /mti/

.-

17.37 rj

- 74 -

NÁ 1800

bb 63. az országgyűlés honvédelmi bizottságának ülése

t vt/gk/ny hi la

1971. december 14.

az országgyűlés honvédelmi bizottsága kedden pap János elnökletével ülésezett a parlamentben. a tanácskozáson - amelyen részt vett és felszólalt Tóth Károly, a kormány honvédelmi bizottságának titkára is - megvitatták és elfogadták a honvédelmi minisztérium, valamint a belügyminisztérium 1972. évi költségvetésének tervezetét.

elsőként Czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter tájékoztatta a bizottságot a tárca idei költségvetésének felhasználásáról, a kiképzési feladatok, a különböző gyakorlatok végrehajtásának eredményeiről, a hadseregben is széles körben kibontakozott szocialista versenymozgalom tapasztalatairól. elmondotta ezután, hogy a jövő esztendőre szóló költségvetési előirányzatok kialakításánál alapvető szempontként vették figyelembe a nemzetközi helyzet alakulását, a varsói szerződésből hazánkra háruló kötelezettségeket, a hadseregre vonatkozó párt- és kormányhatározatokból fakadó feladatokat, az ország gazdasági lehetőségeit, a negyedik ötéves terv 1972-ben megvalósítandó céljait. - úgy ítéljük meg, hogy a költségvetési tervezetünk - az adott lehetőségekben belül - biztosítja a honvédelmi követelmények kielégítését s nem ró aránytalanul nagy terhet az állami költségvetésre - hangsúlyozta a miniszter.

közölte, hogy 1972-ben is alapvető feladat a hadsereg hadrafoghatóságának és harckészültségének további fokozása; a varsói szerződésben vállalt köteleességek teljesítése, néphadseregünk technikai bázisának további korszerűsítése és mennyiségi növelése, új fegyverek beszerezése.

- szándékunk, hogy 1972-ben újabb lépéseket tegyünk előre a harckészültség fokozásában, a kiképzésben, a katonák életkörülményeinek javításában, s ehhez - ha szerény mértékben is - a költségvetési tervezet lehetőséget nyújt.

ezután Kardos János vezérőrnagy a miniszter által elmondottakat a honvédelmi tárca 1971-es költségvetésének várható teljesítésével kapcsolatos adatokkal, az 1972-es előirányzat részletes indokolásával, Szücs László vezérőrnagy, miniszterhelyettes pedig a néphadseregben szolgálatot teljesítők szociális, élet- és munkakörülményeiről, valamint ételmezési viszonyairól szóló tájékoztatóval egészítette ki.

/folyt köv/
17.40/ny

-75

M 1800

bb 663. / az országgyűlés.....folyt/ny

kónyi gyula belügyminiszter-helyettes adott ezt követően áttekintést a belügyminisztérium 1971-ben végzett munkájáról, azokról a szervezeti és tartalmi változtatásokról, amelyeket az erők célszerűbb elosztása és kihasználása érdekében valósítottak meg. rámutatott, hogy a jogos igényeket a társadalom rendjének fokozott biztosítását, az állampolgárok élet- és vagyonbiztonságának növelését - a rendőrség tudatosabb, fetyelmezettebb, szervezettebb, színvonalasabb munkával kívánja kielégíteni. - úgy mint eddig, a belügyminisztérium szervei a jövőben is mindenkor határozottan fellépnek és megfelelő eljárást alkalmaznak mindazokkal szemben, akik törvényinket nem tartják tiszteletben, legyen az magyar vagy külföldi állampolgár - mondotta a miniszter-helyettes. hangsúlyozta ezután, hogy a bűnüldöző munkát a szocialista törvényesség maradéktalan érvényesítése jellemzi. - tevékenységünk során következetesen érvényt szerzünk annak az elvnek, hogy kellő alap nélkül senki ellen ne induljon eljárás, személyes szabadságát senkinek ne korlátozzuk indokolatlanul. ugyanakkor munkánkban alapvető szempont, hogy senki ne maradjon büntetlenül, aki törvényeinket megsérti.

az 1972-es költségvetés tervezetéről szólva kónyi gyula kiemelte: az előirányzott összegek felhasználásával arra törekszenek, hogy elsősorban gyorsabbá és hatékonyabbá tegyék a bűnüldöző és a közlekedésrendészeti munkát, tovább korszerűsítsék a technikai felszereléseket.

a belügyminisztérium 1972. évi költségvetése összhangban áll a párt és a kormány által a tárca elé tűzött feladatokkal. a költségvetés lehetővé teszi a belügyminisztérium szerveinek zavartalan, folyamatos működését és a minisztérium negyedik öt-éves tervében jóváhagyott, a szolgálat ellátásával összefüggő fejlesztési feladatok megvalósítását.

az ülésen felszólalt böhm józsef, gazsó sándor, kovács antal, nagy richárd és uszta gyula képviselő, majd a bizottság mindkét tárca költségvetési tervezetét egyhangúan elfogadta és úgy döntött, hogy az országgyűlés legközelebbi ülésén is elfogadásra javasolja. /mti/

17.45/ny

-76-

N 1810

bb 664. a fao támogatásával mintagazdaságok 25 ezer holdon - aláírták a tiszta-völgyi modell-üzemek fejlesztési tervét

t/bé/rj ie la

1971. december 14.

kazareczki kálmán miniszterhelyettes, a fao magyar nemzeti bizottságának elnöke és e.h. hartmans, a fao területi szolgáltatások főosztályának igazgatója kedden a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban ünnepélyes keretek között aláírta az „öntözéses mezőgazdaság a tiszta folyó völgyében”, elnevezésű program második szakaszának műveleti tervét. ennek keretében a fao több mint 900 ezer dollár támogatást ad a második tiszai vízlépcső és öntözőrendszerei modell-gazdaságainak fejlesztéséhez.

egész Európában egyedülálló, de világviszonylatban is ritka az a nagyszabású terv, amelynek alapján a tiszai vízlépcső második szakaszában több mint 500 ezer holdon valósítják meg a korszerű öntözéses mezőgazdasági termelést. a program elismeréseképpen 1969-ben az ensz fejlesztési programjával kormányzó tanácsa jóváhagyta ennek anyagi támogatását. az első szakaszban több mint 300 ezer dollárt biztosított a fao modell-üzemek kialakításának előkészítésére 25 000 holdon, azzal a céllal, hogy az ott alkalmazott és kidolgozott új eljárásokat, valamint a szerzett tapasztalatokat nemcsak Magyarországon, hanem a világ más részein is hasznosítani tudják. magyar szakembereket külföldi tapasztalatcserére küldtek az USA-ba, Hollandiába, és más országokba.

a mintagazdaságokban a tudomány legújabb eredményeit vezették be, a legkorszerűbb módszerekkel szervezték meg a mezőgazdasági termelést. a külföldi közgazdászokkal közösen elkészítették már az üzemek gazdálkodásának modelljeit, lineáris programozás segítségével határozták meg a legmegfelelőbb arányokat, növényféléseket. holland, ausztrál, NSZK-beli, angol és olasz szakemberek segítettek a résztervek kidolgozásában, és a technológiák megválasztásában is. ezekben a mintagazdaságokban alkalmazták hazánkban először az öntözést forradalmasító, úgynevezett önjáró berendezéseket, amelyek teljesen automatikusan gondoskodnak a terület vízellátásáról. a gondos előkészítés után került sor a második szakaszra, azaz a tényleges gazdálkodási modellek kialakítására. erre a második szakaszra biztosítja a fao a 900 ezer dollárt, a tervek szerint ebből az összegből öt mintagazdaságban szerveznek korszerű üzemegységeket. a hajduszaszoboszlói állami gazdaságban elkészítik a fejlesztés teljes programját, megvalósítják a szálaskarmányok komplex betakarítását és az öntözés legkorszerűbb módszereit alkalmazják majd.

a törökszentmiklósi „aranykalász”, termelőszövetkezetben a gyümölcs-termelés komplex fejlesztését, a kisujszállási „buzakalász”, termelőszövetkezetben a rizstermesztés, a terményszállítás és a vízrendezés legkorszerűbb módszereit valósítják meg, a rakamazi „győzelem”, tsz-ben a hustermelésre, valamint a gyümölcs-öntözésre dolgozzák ki a példamutató modellt, kondoroson pedig a termelőszövetkezet a terményszállítást és a zöldségtermelést fejleszti ebből az összegből.

/folyt.köv./

17.55 rj

- 77 -

N 1810

bb. 64. / a fao támogatásával: ... 1. folyt./rj

a mezőgazdasági termelést kiszolgáló és segítő laboratóriumok építésére is sor kerül. talajvizsgáló laboratóriumot létesítenek, ahol a gyors, pontos elemzéssel a műtrágyák alkalmazásához adnak utmutatást, s meliorációs laboratóriummal is megalapozzák a korszerű gazdálkodást. /mti/

--

bb. 65. diplomáciai hírek

la/rj hi la

1971. december 14.

walter ultricht, a német demokratikus köztársaság államtanácsának elnöke, willi stoph, a minisztertanács elnöke és gerald götting, az ndk népi kamarájának elnöke táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének, fock jenőnek, a magyar forradalmi munkás-párt kormány elnökének és apró antalnak, az országgyűlés elnökének újjáválasztásuk alkalmából küldött jókívánságaikért.

x x x

dr. urho kekkonen köztársasági elnök táviratban fejezte ki köszönetét losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének, a finn nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánságaiért.

teuvo auro minisztereelnök fock jenőnek, a minisztertanács elnökének, rafael paasio parlamenti elnök apró antalnak, az országgyűlés elnökének és olavi j. mattila külügyminiszter péter jános külügyminiszternek fejezte ki köszönetét jókívánságaiért. /mti/

--

18.00 rj

- 78 -

MA 1815

bb. 66. a főváros tömegközlekedésének helyzetéről tárgyalt a szak-szervezetek budapesti tanácsa

t/sl/rj 1e la

1971. december 14.

a szakszervezetek budapesti tanácsa kedden ülést tartott. skoda lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese tájékoztatta az szbt-t a főváros tömegközlekedési helyzetéről, illetve a közlekedés javításával kapcsolatos koncepciókról, amelyeket egyébként szerdán a fővárosi tanács ülésének napirendjére tűznek.

a vitában a felszólalók kifejtették, hogy egyetértenek a budapesti tömegközlekedés fejlesztésével kapcsolatos elképzelésekkel, a többi között azzal a koncepcióval, hogy a fővárosi közlekedés megjavítása hosszabb időt vesz ugyanigénybe, de az intézkedések már a közeljövőben - s utána egyre nagyobb mértékben - éreztetik majd kedvező hatásukat. az szbt helyesli a bkv tervezett autóbuszbeszerzési programját, az észak-déli metró építésének gyorsítását. felhívja a fővárosi tanácsot, illetve a bkv-t, hogy a meglévő lehetőségek jobb kihasználásával gyorsabb ütemben javítsák a munkáskerületekben vezető utvonalak - a többi között a váci ut, a soroksári ut, az üllői ut- tömegközlekedését. a szakszervezetek támogatják a lépcsőzetes munkakezdés bevezetésével, elterjesztésével kapcsolatos elképzeléseket, mert ily módon is csökkenteni lehet a csúcsidők zsúfoltságát. az szbt helyesli azoknak az üzemeknek a kezdeményezését, amelyek az eddiginél többet kívánnak tenni a tömegközlekedési eszközök zavartalan alkatrészellátásáért. a szakszervezetek egyetértenek a főváros közlekedési dolgozóinak jobb szociális ellátását szolgáló elképzelésekkel, s az szbt felhívja a bkv-t, hogy minden lehetőséget használjon fel a kulturáltabb közlekedés megteremtésére.

számos egyéb javaslat is elhangzott, amelyeket a tömegközlekedés helyzetének javításával foglalkozó napirendhez kapcsolva a fővárosi tanács szerdai ülése elé terjesztenek. /mti/

--

bb. 71. tordai jenő,

rj sl la

1971. december 14.

külkereskedelmi miniszterhelyettes az 1972. évi magyar-lengyel árucseretorgalmi tárgyalásokra kedden varsóba utazott. /mti/

--

18.07 rj

- 79 -

MA

bb 67. akadémiai intézetek szocialista szerződése a számítástechnikai program elősegítésére

t ms/gg/ny h1 la

1971. december 14.

Kedden az akadémia tudós klubjában Pál Lénárd akadémikus, a központi fizikai kutató intézet igazgatója és Vámos Tibor, a Magyar Tudományos Akadémia automatizálási kutató intézetének és számítástechnikai központjának igazgatója szocialista szerződést írt alá a három intézet szoros együttműködéséről a számítástechnikai program megvalósításában. Az ünnepélyes aláíráson jelen volt Jánossy Lajos, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke és tényleg Pál, az akadémia főtitkárhelyettese.

x x x

A szerződés aláírását követő sajtótájékoztatón Pál Lénárd rámutatott: ez a szocialista szerződés is bizonyítja, hogy az akadémia a rendelkezésére álló nagy tudományos erőt a társadalom szolgálatába kívánja állítani. Hazánkban immár sok éve folynak számítástechnikai kutatások a három intézetben és körülbelül 1200 ember, köztük 200-nál több kutató foglalkozik ezekkel a problémákkal. Bár több vonatkozásban világszínvonalon álló kutatási eredményekre jutottunk, ugyanakkor a számítástechnika gyakorlati alkalmazásában messze elmaradtunk a világ fejlődésétől. A számítástechnikai program éppen ennek az elmaradásnak a pótlását célozza, mind a számítógépek építésében, mind pedig különösen a számítástechnikában rejlő lehetőségek maximális kihasználására képes szakemberek képzésében, a gyakorlati alkalmazás területének kiszélesítésében.

A hazai számítógépgyártás területe a kis számítógépek fejlesztésére koncentrálódik. Ezt a munkát saját szükségleteiből kiindulva évekként ezelőtt a központi fizikai kutató intézet kezdte meg, és már több olyan korszerű típust bocsátott ki, amelyek a külföldön is keresettek és népszerűek, a szocialista és a tőkés országokban egyaránt elismerést keltettek számos új műszaki megoldással és gyakorlati használhatóságukkal.

Ezen kívül az intézet kutatói segítséget nyújtottak a videoton gyárnak a számítógép programra való felkészülésben, a licencvásárlás alapján gyártandó új típus kifejlesztésében. A számítástechnikában ugyanis főleg kis gépeknél célszerű különböző típusok használata, sokkal inkább, mint a nagy gépeknél. A magyar szakemberek elismeréseméltó eredményeket értek el a számítógépek gyakorlati alkalmazásához szükséges kapcsolódó rendszerek kidolgozásában is.

/folyt köv/

-80-

NA 1825

bb 67. / akadémiai....folyt/ny

Vámos Tibor, az intézetek közötti munkamegosztást úgy jellemezte, hogy míg a központi fizikai kutató főleg a számítástechnika elvi kérdéseivel és a gépek konstruálásával foglalkozik, a másik két intézet a gyakorlati alkalmazás elősegítését tekinti fő feladatának. Különös figyelemmel az ipari alkalmazás lehetőségeire, a magyar kutatók olyan elektronikus rendszereket dolgoztak ki, amelyek például lehetővé teszik a híradástechnika számítógépes fejlesztését, vagy akár maguknak a számítógépeknek konstruálását, az iparban beláthatatlan jelentőségű a számítástechnika alkalmazása a technológiai folyamatok megtervezésében és a folyamatok irányításában. Az intézetek egymással együttműködve töreksenek az ipar igényeinek kielégítésére és a lehetőségek kiaknázására.

Jánossy Lajos akadémikus végezetül arra hívta el a figyelmet, hogy a számítástechnika, a számítógépek alkalmazása nem elsősorban matematikai feladatok vagy elvont kérdések megoldására való, hanem gyakorlati alkalmazása forradalmasítja az ipari és mezőgazdasági termelést, sőt az oktatást is. Mindezeknek a lehetőségeknek kiaknázása a különböző szakágak képviselőinek, matematikusoknak, fizikusoknak, mérnököknek és más területeken dolgozó szakértőknek összefogását igényli a társadalom nagy céljainak érdekében. /mti/

--

bb 68. garanciális javítás szerződés nélkül - telt almaraktárak, szegényes választék - ,, árfigyelők,, tapasztalatiaról tanácskoztak győrről

vid/kz/ny la

1971. december 14.

Kedden Győrött ülést tartott a szakszervezetek Győr-sopron megyei tanácsa keretében működő árellenőrző és árfigyelő bizottság. Mint elmondották, a megyében több mint száz szakszervezeti társadalmi ellenőr figyeli rendszeresen az árak alakulását és az áruellátás helyzetét. Tapasztalatuk szerint a megye élelmiszer- és iparcikk kiskereskedelmi üzleteiben csak úgy mint a vendéglátó helyeken kielégítő az áruválaszték. Jelentős javulás tapasztalható a közhasználatu árucikkek forgalmazása terén is. Kedvezőtlen tapasztalatok is felszínre kerültek, az árfigyelők az utóbbi hónapokban több száz ellenőrzést tartottak, s megállapították, hogy gyakran indokolatlanul emelik egyes cikkek árát. Feltűnő, hogy az új csomagolásban forgalombahozott élelmiszereknél nem ritka a jelentős - esetenként a 15-20 százalékot is meghaladó - áremelkedés.

/folyt köv/

-81-

NA 1825

bb 68. / garanciálisfolyt/ny

amíg a konzervipar megtartotta a savanyúság és a málnaszörp három évvel ezelőtti kialakított centralizált árait, addig a termelőszövetkezetek által forgalomba hozott ilyen cikkek ára mintegy husz százalékkal emelkedett. elismeréssel szóltak az ülésen a nyolc dunántúli élelmiszerkiskereskedelmi vállalat közreműködésével szervezett pannoncoop elnevezésű társulás működéséről. ez az egész tájegységet átfogó társulás javítja a területek áruezellátását, tagjai gyakran kísérik egymást az éppen hiányzó cikkekkel.

az áruezellátás helyzetéről szólva a szakszervezeti ellenőrök néhány súlyos hibára is felhívták a figyelmet. sopronban például annak ellenére, hogy a soproni és a kapuvári almaraktárakban mintegy husz vagon kiváló minőségű jonathán alma vár arra, hogy az üzletekbe kerüljön, városszerte hetek óta csak jóval kisebb értékű apró alma kapható. ugyanilyen érthetetlen „szolgáltatás”, például a kapuvárott forgalomba hozott új zim olajkályhák garanciális javítása. a kapuvári vas és szerelő ktsz. nem rendelkezik érvényes szerződéssel a garanciális javításokhoz, ugyanakkor a zim a garancialevélen ezt a szövetkezetet jelölte meg javítóként.

az árellenőrző bizottság ^{ben} tevékenységét a fővárosi területekre is kiterjesztik. bevezetik a motor és autókalkatrész árellenőrzése mellett a személyi szállítás tarifa-ellenőrzését is. a megyei árfigyelő hálózat, amely a legkisebb településekre is kiterjeszti tevékenységét, rövidesen újra választja tagjait. a helyi szakszervezetek javaslata alapján választják meg azokat, akik a nagyközönség érdekeit képviselik majd a jövőben. bevonják a működési engedélyt azoktól, akik az utóbbi időszakban saját hibájukból nem éltek a fontos társadalmi megbízatás lehetőségével. /mti/

--

bb 69. száz esztendő asszonyt köszöntöttek kaposvárott

vid/fm/ny la

1971. december 14.

kaposvárott a veszprémi-utca 3. szám alatti házban kedves ünnepséget rendezett a hazafias népfront városi bizottsága: az itt élő horváth istvánnét köszöntötték 100. születésnapja alkalmából a városi tanács, a népfront képviselői, a berzsenyi dániel, a gárdonyi géza általános iskola uttörői, továbbá a zója nevelőotthon lakói. virágokkal, ajándékokkal kedveskedtek az egykori somogy megyei marietta-pusztai cselédasszonynak, aki tizennégy gyermeket nevelt fel. legidősebb fia 75 éves, és a legfiatalabb - aki 56 esztendő - lakik együtt a városban. /mti/

--
-82-

bb 70. a komárom megyei képviselőcsoport ülése

vid/fm/ny la

1971. december 14.

az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja kedden oroszlányon tanácskozott. több olyan téma került napirendre, amelyek zömmel a megyei szervek, elsősorban a tanácsok feladatkörébe tartoznak. megvitatták, hogyan kívánják fejleszteni a szolgáltatásokat. a megye ugyanis ezen a területen viszonylag el van maradva az országos átlagtól. meglepéssel vették tudomásul, hogy a negyedik ötéves terv végére az 1970. évi 496 forintról 807 forintra emelkedik az egy lakosra jutó szolgáltatások értéke. elsősorban azokat az ágakat fejlesztik az átlagosnál gyorsabb ütemben, amelyek iránt rohamosan emelkedik a lakosság igénye. így előtérbe kerül a lakáskarbantartás, a gépkocsijavítás, a textiltisztítás, az elektroakusztikai és háztartási gépek javítása.

meghallgatva a megyei tanács pénzügyi helyzetéről, valamint a fejlesztési összegek felhasználásáról szóló beszámolókat, a képviselők úgy foglaltak állást, hogy helyesen éltek a korszerű gazdálkodásban rejlő lehetőségekkel. helyesnek látnák azonban, ha a jövőben egy-egy üzem, vállalat megítélésakor, vezetője munkájának értékelésénél jobban figyelembe vennék a gazdasági eredményeket. különösen hangsúlyozták a képviselők, hogy a célok kitűzésénél, a tervek készítésekor a meglévő erővel kell számolni. nincs rá mód, hogy bármilyen program megvalósításához bármilyen külső vagy soronkívüli anyagi támogatásra számítson bárki. legalább ilyen fontos, hogy mindenütt szigorúan követeljük meg a teljes terv- és pénzügyi fegyelmet. összességében úgy ítélték meg a megye helyzetét, hogy a körültekintő gazdálkodással további jelentős eredményeket lehet elérni. az ebből levont következtetések alapján kívánnak az országgyűlés következő ülésén az országos feladatok megoldásában segíteni.

a képviselők a tanácskozás után megtekintették a duna cipőgyár oroszlányi üzemét. /mti/

--

-83-

18.30/ny

MF 1830

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 42. számú /,,a párt és a kormány nagy figyelmet szentel...,, című hírünk szövegében az alábbi módosításokat kérjük figyelembe venni:

az 1. folyt. második bekezdésének utolsóelötti mondatából kérjük a „szovjet segítséggel,, szavakat kihagyni, tehát a mondat helyesen: „1950-ben megkezdődött a bányák korszerűsítése,,.

az 1. folyt. utolsó bekezdésének 3. és 4. sorából kérjük kihagyni a következő részt: „, a régi bányákban is a lehetőséghez mérten,, , tehát a mondat így kezdődik: „gépesítették a nehéz fizikai munkát, koncentrálták...,, ugyanezen bekezdés utolsó mondatából kérjük kihagyni a következő részt: „amely már a vállalat csaknem tízezer dolgozóját tömöríti,,.

a 2. folyt. első bekezdésének 4. sorában „Lengyel-magyar,, helyett „magyar-lengyel,, irandó.

a 2. folyt. második bekezdésének második sorából kérjük kihagyni „a bányászok érdekeit,, szavakat.

a 3. folyt. második bekezdésének utolsó mondatát /,,a miniszter arra kérte.... állami támogatásért,, /kérjük törölni.

a 3. folyt. utolsó bekezdésének második mondatát /,,a korszerű fejtések.... bányászok dolgoznak velük,, /kérjük törölni./mti/

--

bb. 72. hazaérkezett berlinből a szot küldöttsége

k/sl/rj la

1971. december 14.

kedden hazaérkezett berlinből a szot küldöttsége, amely gáspár sándor főtisztviselő vezetésével a szakszervezeti világszövetség végrehajtó irodájának és főtanácsának ülésén vett részt. a delegációt a nyugati pályaudvaron a szot titkárságának tagjai fogadták. /mti/

--

18.53 rj

- 84 -

NA 1910

bb. 73. magyar elnököt választott a nemzetközi építőipari egyesületek összekötő bizottsága

t/bé/rj sl la

1971. december 14.

dr. sebestyén gyula professzort, az építéstudományi intézet igazgatóját választotta elnökévé decemberi ülésén a nemzetközi építőipari egyesületek összekötő bizottsága. ez a szervezet hét különböző szakterület mérnökeit összefogó nemzetközi egyesület és bizottság tevékenységét hangolja össze. a lausanneban megtartott tanácskozáson a bizottság tagjai - a különböző egyesületek elnökei egyeztettek a következő évek rendezvényeinek tervét és megtárgyaltak több, időszerű problémát. foglalkoztak az építőipari tervezés aktuális kérdéseivel. /mti/

--

bb. 74. négy ország delegációjának tanácskozása a mezőgazdasági termékelőállításról

t/bé/rj sl la

1971. december 14.

budapesten kedden megkezdődött bulgária, magyarország, az ndk és a szovjetunió közös élelmiszer-gazdasági bizottsága termékelőállítási munkacsoportjának 7. ülésének.

a tárgyaló küldöttségek vezetőit kedden délután fogadta dr. gimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter. /mti/

--

bb. 75. fogadás a bábszínház tiszteletére

t/szö/rj zs la

1971. december 14.

ibrahim abdel azim dessouky, az egyiptomi arab köztársaság kulturális attaséja kedden az eak budapesti nagykövetségén fogadást adott a közelmúltban kairóban, illetve alexandriában nagy sikerrel vendégszerepelt állami bábszínház együttesének tiszteletére. a fogadáson megjelent moustafa ahmed moukhtar, az eak budapesti nagykövete is. ott voltak a magyar művészeti és társadalmi élet vezető személyiségeinek képviselői. /mti/

--

18.57 rj

- 85 -

5

NA 1910

bb. 76. megkezdődött a báv képaukcója

t/kf/rj sl la

1971. december 14.

a bizományi áruház vállalat kétnapos nagyszabásu karácsonyi képaukcója kedd este kezdődött a mom csörsz utcai művelődési házában. az első napon 184 festményt bocsátottak árverésre összesen mintegy másfélmillió forint kikiáltási áron. /mti/

bb. 77. balesetek

1/bc/rj la

1971. december 14.

a xviii. kerületi vörösfény utca és tölgyesi utca kereszteződésében fülöp jános vasöntő, 58 éves budapesti lakos leugrott egy mozgó 40-es villamosról és súlyosan megsérült.

a x. kerületi kereszturi ut folytatásaként épített új utvonalon ferkó józsef 23 éves gépkocsivező szabálytalanul vezetett motorkerékpárt, s nekiütközött egy másik motorkerékpárnak, amelyet ajkai ferenc 23 éves felszolgáló, budapesti lakos vezetett. mindketten súlyosan megsérültek.

az i. kerületi döbrentei tér és hadnagy utca kereszteződésében györgy béla 35 éves villamosmérnök, budapesti lakos a gyalogátkelőhelyen elmulasztotta az elsőbbségadást, s elütötte sipos endre 85 éves nyugdíjas, budapesti lakost. az idős ember súlyos sérülést szenvedett.

a 11. kerületi csévi utca 6. szám alatti lakásának udvarán egy 40 kilogramm súlyu nyulkefrec vigyázatlanság folytán váradi károlyné 76 éves nyugdíjas fejére esett. a baleset következtében az idős asszony a helyszínen meghalt. /folyt.köv./

19.00 rj

- 86 -

M-1945

bb. 77. / balesetek... 1. folyt./rj

a xi. kerületi hamzsabégyi ut 32. szám alatti albérleti lakásán borbély mária valéria 19 éves főiskolai hallgató szobájában eltört egy, az égő cserépkálya előtt elhelyezett, és begyújtásnál használt petróleumot tartalmazó üveg. a kiömlő petróleum lángralobbant, aminek következtében a leány súlyos égési sérüléseket szenvedett, s kórházba szállították. /mti/

bb. 78. sarlós istván nyilatkozata a kubából hazaérkezett népfrent-küldöttség tapasztalatairól

t/tf/rj zs la

1971. december 14.

havannából kedden visszaérkezett budapestre a hazafias népfrent delegációja, amely sarlós istván alelnök vezetésével nyolcnapos tanulmányi látogatást tett kubában, az ottani testvérmozgalom meghívására.

a ferinegyi repülőtéren sarlós istván az mti tudósítójának adott interjúban elmondta, hogy a hazafias népfrent képviselőit a kubai forradalom védelmére alakult bizottság látta vendégül, s a program során a küldöttségnek alkalma volt megismerkedni a latin-amerikai szocialista ország életével, a tömegmozgalmi tevékenységgel.

látjuk, személyesen tapasztaltuk a kubai hétköznapiakon a testvérnép munkáját, megismertük eredményeit, terveit - mondta sarlós istván. vendéglátóink elkalauzoltak bennünket nagy építkezésekhez, tájékoztatást adtak különféle városfejlesztési elgondolásokról, vidéki körutra is elvittek bennünket, s módunk volt véleménycserét folytatni különböző vezető szervek képviselőivel, kicserélni nézeteinket a nemzetközi politika aktuális kérdéseiről, s ízelítőt kaphattunk kuba sajátos problémáiról. mindenütt meleg, baráti fogadtatásban volt részünk. megállapodtunk arról, hogy a hazafias népfrent szélesíti kapcsolatait a kubai forradalom védelmére alakult bizottsággal, a továbbiakban is lehetőséget biztosítunk delegációk cseréjére, hiszen a közvetlen tapasztalatok teszik leginkább lehetővé egymás életének megismerését, a baráti együttműködést.

/folyt.köv./

19.08 rj

- 87 -

M-1945

bb. 78. / sarlós istván... 1. folyt./rj

a küldöttség fogadtatására a ferihegyi repülőtéren megjelent a hazafias népfront országos tanácsa részéről bencsik istván főtitkár és barati józsef titkár. ott volt floreal chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

..-

wbb. 79. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti december 14-én kedden este:

rj la

enyhe marad az idő

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, valószínűleg eső nélkül. mérsékelt nyugati szél. a reggeli órákban néhány helyen ködképződés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 5-10 fok között, a tartósan ködös helyeken kevéssel 5 fok alatt. /mti/

..-

bb. 20. / megkezdte munkáját ... 15. folyt./rj

szabó istván, a tot elnöke a mezőgazdasági termelőszervezetek mozgalom nevében köszöntötte a kongresszust. hozzájárulásában elsősorban a mezőgazdasági termelőszervezetek és a fogyasztási szervezetek javulásvágyó kapcsolatáról beszélt. - az együttműködés fejlesztését szolgálja az is - mondotta - hogy az utóbbi időben számos olyan közös társulás alakult, amelyben a mezőgazdasági és a fogyasztási szervezetek, esetenként még a kisipari szervezetek is, közösen kívánják elérni gazdasági céljaikat.

ugyancsak jó példa az együttműködésre az átszervezett mékek tevékenysége; a változás közelebb hozta egymáshoz a termelést és az értékesítést, így az eddig elkülönült érdekelttség feloldódhat. örvendetes az áfész-ek kezdeményezése különböző fel-dolgozó üzemek létesítésére, amelyhez ugyancsak keresik a társulás utját a mezőgazdasági szervezetekkel.

/folyt.köv./

19.45 rj

- 88 -

bb. 20. / megkezdte munkáját... 16. folyt./rj

a szervezetek közötti kapcsolatok erősödését szolgálja érdekképviselői szerveik együttműködése, közös fellépése. a tot és a szövosz az elmúlt években számos probléma megoldásában működött együtt, s most már közösen tevékenykednek a nemzetközi szervezetek mozgalomban is. a mezőgazdasági és a fogyasztási szervezetek bel- és külföldi együttműködése, a szervezetek törvény közös előkészítése azt eredményezte, hogy jobban megismer-ték egymás problémáit, sajátosságait.

a mezőgazdasági termelőszervezeti mozgalom átveszi és alkalmazza a fogyasztási szervezetekben jól bevált módszereket, intézményeket, mint például a kölcsönös támogatási alapok képzését, vagy a tulajdonosi kötődés olyan formáit, mint a részjegy és a cél-részjegy. ugyanakkor sokat hasznosított a fogyasztási szervezetek mozgalom a fiatalabb testvérszervezet tapasztalataiból. eddigi eredményes munkánk ellenére - mondotta a tot elnöke - sokat kell még tennünk azért, hogy a közvélemény is megfelelő képet alkothasson a szervezetek lényegéről, szerepéről és ne eseti visszasságok alapján vonjanak le következtetéseket a szervezetek többségének rovására.

a kongresszus első napi vitájában kapott szót még morvai ferenc, a pannonhalmi áfész elnöke, kálmán gyula, a tolna megyei szöv. elnöke, lonti györgyné, a z. öf. nőbizottságának elnöke és varga jánosné, az ujszászi takarékszövetkezet elnöke.

a felszólalók foglalkoztak egyebek között a falusi lakosság jobb ellátásával, a tagság szolgáltatási igényeinek jobb ki-elégítésével, a szervezetek demokrácia elmélyítésével, a tulaj-donosi szemlélet érvényesítésével kapcsolatos tennivalókkal, a szervezetekben dolgozó nők helyzetével, s a nemrégiben meg-alakult nőbizottságok tevékenységével.

az angol, a bolgár, a csehszlovák, a finn, a francia, a jugoszláv, a lengyel, az ndk, az nszk, a norvég, az olasz, az osztrák, a román és a svéd szervezetek képviselői írásban ad-ták át szervezetek mozgalomuk üdvözlését, jókívánságait a kongresszusnak.

a fogyasztási szervezetek vii. kongresszusa szerda reggel szekciódüléseken folytatja munkáját. /mti/

..-

19.50 rj

- 89 -

19.20 rj

á s a bb. 58. sz. hírhez /megkezdtek a magyar-jugoszlá tárgyalások/:

t/bc/rj la

a tárgyaláson kölcsönösen tájékoztatták egymást az országaikban folyó szocialista építőmunka helyzetéről, s megkezdtek az időszaki nemzetközi kérdésekkel kapcsolatos eszmecserét. /mti/

--

bb. 80. a jugoszláv miniszterelnök az állami népi együttes előadásán

t/bc/rj la

1971. december 14.

dzsemal bijedics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnöke, felesége és kísérete kedden este megtekintette a magyar állami népi együttes előadását az együttes székházában.

a jugoszláv vendégekkel együtt résztvett az előadáson fock jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és felesége, marjai józsef külügyminiszterhelyettes és tőth Elek, a magyar népköztársaság belgrádi nagykövete is. az előadás megkezdése előtt rábai miklós, az együttes igazgatója köszöntötte a vendégeket.

x x x

razija bijedics kedden divatbemutatón vett részt a rotschild szalonban. /mti/

--

zb 81. felhasználható 23.00 órától

magyar közoktatási küldöttség utazott berlinbe

gk/ny zs la

1971. december 14.

dr. gosztonyi jános művelődéssügyi miniszterhelyettes vezetésével közoktatási küldöttség utazott kedden este berlinbe. a küldöttség tárgyalásokat folytat az ndk közoktatásügyi minisztériumának vezető munkatársaival az 1970-ben megkötött együttműködési megállapodás végrehajtásáról. /mti/

--

-90-

v é g e.

21.05/ny

NA 2115

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-300

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1971. december 15.

bb. 1. december 20-án érkezik budapestre az őriás fenyő - hatezer kislányt és kislányt várnak a parlamenti fenyőünnepre

i/gy/rj zs hgy

1971. december 15.

a budapesti uttörőelnökség megbízottai a zemplén hegységben találták rá a hagyományos parlamenti fenyőünnep idei főszereplőjére, a 18 méteres őriásfára. a kiválasztott diszfa lucfenyő, a könnyebb fenyők családjából származik. így megfelel az egyik fő követelménynek: két és fél tonnánál nem nehezebb, sulya tehát nem haladja meg a diszfa talapzat teherbíróképességét. a 22-es vonalon szocialista brigádja december 20-án, biztosított útvonalon, különleges járművön szállítja a fenyőt zemplénből budapestre. december 21-én állítják fel a parlament kupolacsarnokában. ünnepi köntösbe öltöztetése több napot vesz majd igénybe. fő ékessége 70 kiló szaloncukor lesz, amelynek felrakásánál ott segédkeznek majd a III. kerületi fényes adolf utcai általános iskola uttörői is. ezenkívül mintegy 150 darab ragyogó műanyagdísz, hőkristályok, színes neonfigura, pompázik majd az ágakon. uttoljára helyezik el a fénypalástot, a 150 színes égőt.

a parlamenti fenyőünnepségen december 25-én délelőtt az uttörőket látják vendégül, majd délután és másnap délelőtt a kisdobosok a karnevál meghívottjai. 26-án délután a piros-nyakkendősök programja zárja az ünnepségsorozatot. az idén a tavalyinál 1400 gyermekkel több, mintegy 6 ezer fővárosi és vidéki piros-és kéknnyakkendőskisdiákot várnak.

/folyt.köv./

NA

- 1 -

